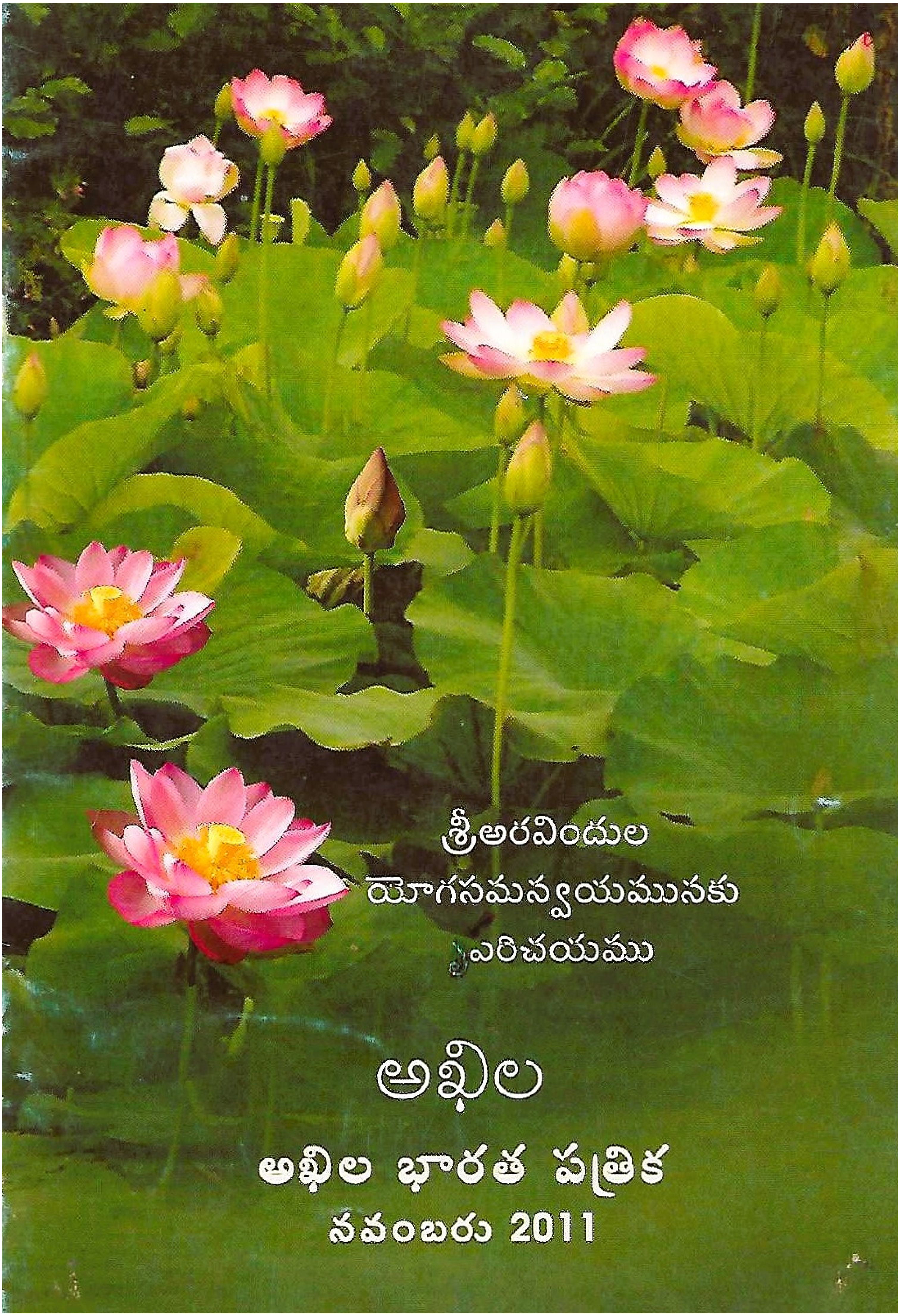

శ్రీఅరవిందుల యోగసమన్వయమునకు పరిచయము

అఖిల

అఖిల భారత పత్రిక

నవంబరు 2011

యోగసమన్వయం

విషయసూచిక

...ఒక ముఖ్యభావం మీద సడలని పట్టు నిరంతరం ఉండాలి. మన జీవేశ్వరునికి, మనలోనూ, ఈ జగతిలోనూ కొలువైన ఈశుడు, పరమేశ్వరుడు, విశ్వేశ్వరుడు అయిన ఆ ప్రభువుకి ఆత్మసమర్పణ కావించుకోవాలనే భావాన్ని వదలకూడదు. ఈ ముఖ్యభావనలో సుసంపన్నమై వుండే బుద్ధి, దాని స్వీయ అల్పమైన పట్టుదలలను, ఆధిక్యతలను అన్నింటిని అణచివేసి మనలోని అహంత తర్కంతో గానీ, స్వయంసంకల్పంతో గానీ, ప్రాణికంలోని కామనాగత హృదయంతోగానీ ఏ విధమైన హక్కుభుక్తులనూ పొందలేమని నేర్వాలి. దీనివల్ల వేదన, అభియోగము, ఏవగింపు, ఆతృత, కష్టము పొందితే అది మన జీవేశ్వరుని పట్ల దౌర్జన్యం చేసినట్లే.

(శ్రీఅరవిందుల యోగసమన్వయం నుంచి)

నవంబరు 17, 1914

ఆశ్చర్యము! దివ్యజననీ, మీ సహనశీలత ఎంత ఉదాత్తమైనది! పొరపాట్లను సరిదిద్దటానికి, జ్ఞానిని అనే భ్రాంతితో పెడదారిపట్టిన వ్యక్తియొక్క కుంటుపడిన పురోగతిని సత్క్రమమార్గంలో త్వరిత గతిన ఒడుదుడుకులు లేకుండ సాగనీయడానికి మీ చేతనాసంకల్పము ప్రత్యక్షంగా ప్రయత్నించిన ప్రతిసారి అతను మిమ్ములను ఒక విసుగు పుట్టించే అప్రస్తుత సలహాదారుగ నెట్టివేస్తుంటాడు. అస్పష్టతతో కూడిన అసంగతమైన నామమాత్రపు ప్రేమను కనబరుస్తాడు, కాని అతని అహంకారభరితమైన మనసు మాత్రం మిమ్ములను విశ్వసించుటకు అనుమతించదు, సరికదా, మీ ముందస్తు సలహాలను పాటించుటకు బదులు తనకు తోచిన విధంగా వ్యవహరించడానికి మొగ్గు చూపుతుంది.

అయినప్పటికి మీరు విసుగుచెందక, కారుణ్యం కురిపించే దరహాసంతో స్పందిస్తారు. ఈ మేధాసంపత్తి ఏదైతే మనిషిని గర్వాహంకారపూరితుడిని చేసి పొరపాటు చేయటానికి పురిగొల్పుతుందో, అదే ఒక్కసారి వికసనమొంది ప్రక్షాళన చెందితే, అతనిని ఉన్నతస్థాయికి కొనిపోగలదు. విశ్వగత ప్రకృతి తత్వానికి మిన్నయైన స్థాయికి — జగదీశ్వరునితో నేరుగా ఒక చైతన్యవంతమైన సంసర్గమునకు దారితీయగలదు. ఇట్టి విభాజితమైన మేధ ఏదైతే అతనిని నాకు దూరం చేస్తుందో, అదే మేధ అతను అందుకోవలసిన శిఖరాగ్రాలను అతివేగంగా అధిరోహించునట్లుగా కూడా చేయగలదు. అలా చేయుటలో ఈ సమస్త సృష్టియొక్క అపారత, సంకీర్ణత అతని పురోగమన తీవ్రతను భంగపరచవు.

ఓ దివ్యజననీ, మీ మాట ఎల్లవేళల ఓదార్పునిచ్చి అనుగ్రహిస్తుంది, ప్రశాంతత నిచ్చి ఆధ్యాత్మిక వెలుగును ప్రసరింపజేస్తుంది. మీ ఉదారహస్తము అనంత జ్ఞానాన్ని ఆచ్ఛాదించి ఉన్న తెరల పొరలను తొలగిస్తుంది.

మీ పరిపూర్ణమైన ధ్యానమననాదులు ఎంతటి నిశ్చలతను, ఎంతటి ఔదార్యమును, ఎంతటి పవిత్రతను కలిగి ఉన్నాయి!

మూలం: శ్రీమాత

అనువాదం: అందుగులపాటి కైలాసపతి, జానకి

నవంబరు 24, 1926 — సిద్ధిదినము

శిష్యులకు శ్రీఅరవిందుల సమాధానాలు

ప్రశ్న: నవంబరు 24 ఒక విజయదినమని కొందరు అంటారు; అతిమానసము (దివ్యచైతన్యము) శ్రీఅరవిందుల భౌతికచేతనలోనికి అవరోహించిన దినమని కొందరు భావిస్తారు; మరికొందరు అది కృష్ణతత్త్వము భౌతికచేతనలోకి అవరోహణ చెందిన దినమని అంటారు. అది కృష్ణతత్త్వ అవరోహణ దినమైతే, దాని అర్థం దివ్యచేతన ప్రకాశం అవరోహణ చెందినట్లుగా భావించవచ్చా?

కృష్ణుడు దివ్యచేతనప్రకాశం కాదు. కృష్ణతత్త్వం అవరోహణ చెందిందనుటలోని భావం అధిమానస దైవత్వం తనంతట తాను స్వయంగ అతిమానసమును, దివ్యానందమును కొనితేలేకపోయినా, వాటి అవరోహణకు అవసరమైన ప్రయత్నం చేయడం అని అనవచ్చు. కృష్ణుడు ఆనందమయస్వరూపుడు. అతడు పరిణామ ప్రక్రియకు అతిమానసం ద్వారా ఆధారపడుతూ దానిని దివ్యానందం దిశగా కొనిపోతాడు.

*

ప్రశ్న: నిజానికి, నవంబరు 24 యొక్క ప్రాధాన్యత ఏమిటి? అధిమానస సాక్షాత్కారమా, దివ్యచైతన్య సాక్షాత్కారమా లేక మరేమిటి? అది భౌతికంలోకి కృష్ణుడి అవరోహణ లాంటిదని మీరంటారు. మరి కొందరు ఆ అవరోహణ మీలో జరిగిందని అంటారు, కాని మీరు భౌతిక పదార్థం కారు. ఔనా? విషయం అంత స్పష్టంగా లేదు.

ఎందుకు లేదు? ఎందుకని నేను భౌతిక పదార్థాన్ని కాను? కనీసం దానిని పోలినట్లయిన లేనా? కనీస పక్షం నాలో కొంతైనా భౌతిక పదార్థం ఉన్నదని మీరు ఒప్పుకుంటారు. నాలో నున్న పదార్థం సాధారణ భౌతిక పదార్థానికి సంబంధించినది లేక కనీసం దానికి సరిసమానమైనది కాదని అనలేరు కదా? సరే, అయితే కృష్ణుడుగాని లేక అధిమానసంగాని లేక వీటికి సరిసమానమైనది వేరేదైనాగాని, నా భౌతికంలోకి అవరోహణ చెంది తత్సంబంధితమైన సాధారణ పదార్థంలోకి గూడ విస్తృతమగుట అనివార్యమైనప్పుడు, భౌతిక పదార్థంలోకి అవరోహించిందని అనుటలో స్పష్టత ఎందుకు లేదు?

అనువాదం: అందుగులపాటి కైలాసపతి, జానకి

'యోగసమన్వయము' ఒక పరిచయము

'యోగసమన్వయము' శ్రీఅరవిందుల ముఖ్యరచనలలో ఒకటి. ఈ గ్రంథములో 5 భాగములు గలవు. (1) పరిచయము — సమన్వయానికి నియమాలు (2) దివ్యకర్మ యోగము (3) పూర్ణజ్ఞాన యోగము (4) దివ్యప్రేమ యోగము (5) ఆత్మపరిపూర్ణత యోగము.

'యోగసమన్వయము' యొక్క ప్రచురణ ప్రప్రథమంగా తాత్విక విచారణ మాసపత్రిక యగు 'ఆర్య', ఆగస్టు 1914 సంచికతో ప్రారంభమై, జనవరి 1921 ఆఖరి సంచిక వరకు కొనసాగింది. జనవరి 1921 లో 'ఆర్య' ప్రచురణ ఆగిపోయింది. అప్పటికి ఈ గ్రంథం పూర్తి కాలేదు. దాదాపు 1932 ప్రాంతంలో శ్రీఅరవిందులు పుస్తకరూపంలో ప్రచురించే ఉద్దేశంతో దీనిని సమగ్రంగా సవరించి 'దివ్యకర్మ యోగము' నందలి అన్ని అధ్యాయములను, 'పూర్ణజ్ఞానయోగము' నందలి 9 అధ్యాయయములను సవరించారు. 1940 ప్రాంతంలో ప్రచురణకు సిద్ధపరుస్తూ, ప్రథమ భాగాన్ని కొద్దిగా సవరించారు. మిగతా భాగాలు ఎప్పుడూ సవరించబడలేదు.

1936 లో శ్రీఅరవిందులు వ్రాసిన ఉత్తరములోని భాగము ఒకటి (క్రింద పొందుపరచబడినది) 'యోగసమన్వయము' రచించుటలో వారి లక్ష్యము గురించి, ఆ రచనకు వారు ఏర్పరుచుకున్న ప్రణాళిక గురించి కొంత అవగాహన కలుగజేస్తుంది.

'యోగసమన్వయము' అందరికి అనుసరణీయమైన ఒక విధానాన్ని అందించుటకై ఉద్దేశించబడలేదు.అందులో యోగమార్గములోని ప్రతి అంశము యొక్క సాధ్యాసాధ్యాలు ప్రత్యేకంగా విశ్లేషించబడ్డాయి. అవి అన్ని ఏ విధంగ సంయోజన మొంది, ఒక మార్గాన్ని అనుసరించి సాధన ప్రారంభించిన వ్యక్తిని ఇతర మార్గాలతో ఎలా అనుసంధానపరచగలదో సూచిస్తుంది. ఉదాహరణకు, ఒకరు జ్ఞానమార్గంలో మొదలిడి, కర్మ మరియు భక్తిమార్గాలను కూడ ఎలా అందుకోగలరో వివరిస్తుంది. 'ఆత్మ పరిపూర్ణత యోగము' పూర్తి అయిన పిమ్మట, అన్ని యోగాలను సమన్వయపరచే విధాన్నికి ఒకటి సూచించాలనే ఉద్దేశం ఉండింది కాని అది వ్రాయటం కుదరలేదు.

'ఆర్య' యొక్క నాల్గవ సంవత్సర చివరి సంచికలోని ఒక భాగాన్ని కూడ క్రింద పొందుపరుస్తున్నాము.

తత్వజ్ఞానంలో ప్రతిబింబించే సత్యం నిజజీవితంలో ఆచరణ సాధ్యమైతే తప్ప

అది కేవలం సైద్ధాంతికపరమైన విలువగలదిగానే మిగిలిపోతుంది. అందువల 'యోగ సమన్వయము' లో మేము సంయోగాత్మక దృష్టికోణంలో ఆధ్యాత్మికపరమైన ఆత్మనియంత్రణ సూత్రాలను నిర్దేశించడానికి మరియు అవి మానవజాతి మనుగడలో ఒక సమగ్ర దివ్యజీవన గమనానికి ఎలా దారితీయగలవో సూచించుటకు ప్రయత్నించాము. కాని, ఇది వ్యక్తిగత సముద్ధరణకు మాత్రమే సంబంధించినదైనందున మానవజాతి యొక్క సామాజిక జీవనగతిలో ఈ మా ఆదర్శం ఏ మాదిరిగా పని చేస్తుందో నిరూపించుట అవసరమైంది. ఈ వాస్తవాలు ఏ విధంగా మానవసమాజ పరిణామ ప్రక్రియను ప్రభావితం చేస్తాయో "సామాజిక అభ్యున్నతి తత్వం" (Psychology of Social Development) గ్రంథంలో సూచించాము. మానవజాతి యొక్క వర్తమాన సాధారణ పోకడలను ఏకోన్ముఖం చేసి, వాటి లక్షణాలను బేరీజు వేసి, యదార్థమైన మానవజాతి ఐక్యతను సాధించుటకు వాటిలో కొరవడినదేదో సూచించుటకు 'మానవ ఐక్యత ఆదర్శము' గ్రంథములో ప్రయత్నించాము.

ఇక ఈ సంచికలో 'యోగసమన్వయము' నుండి కొన్ని భాగాలను ఎంపికచేసి ప్రచురించడమైనది. ఇవి గ్రంథము నందలి విషయాలను పూర్తిగ ఆవిష్కరించకపోయినప్పటికి, కొత్తగా ఈ మార్గాన్ని అనుసరించగోరేవారికి ఉపయోగపడతాయి.

జీవితము — యోగము

జీవితాన్ని, యోగాన్ని సరైన దృక్పథంతో చూసినపుడు జీవితమంతా ఎరుకతోనో లేక ఎరుకలేకనో చేసే యోగమే. ఈ పదానికి మన అర్థం మన అస్తిత్వంలోని అంతర్గత రహస్య సంభావ్యతల అభివ్యక్తి ద్వారా స్వీయసమగ్రతను పొందడానికి, ఆ ఉన్నత విజయం కోసం చేసే క్రమబద్ధమైన కృషి — మనిషిలోను, విశ్వంలోను అసంపూర్ణంగా వ్యక్తమైన అస్తిత్వం యొక్క విశ్వ విశ్వాతీత స్థితులతో మానవుడు ఐక్యత చెందడం. కాని ఈ కనిపించేవాటి నేపథ్యాన్ని చూసినపుడు జీవితమంతా ఎరుకలోనూ, అధోచేతనలోనూ, నిరంతరం పెరుగుతున్న అభివ్యక్తి అభివృద్ధి కోసమూ, తనలో ఇంకా ఫలించని సంభావ్యతల సాకారం కోసమూ, తనలోని దివ్యవాస్తవంతో ఐక్యత పొందడానికి ప్రకృతి చేస్తున్న విస్తృత యోగమే.

ఈ పృథ్విపై ఆమె ఆలోచనలలో నిమగ్నుడైన మనిషిలో ఆమె మొదటిసారిగా

స్వీయ-చైతన్య సాధనామార్గాలను కార్యాచరణకు స్వయం సంకల్ప విధానాలను రూపొందించుట ద్వారా ఈ గొప్ప ప్రయోజనాన్ని శీఘ్రంగానూ, తృప్తికరంగానూ సాధించగలదు.

స్వామి వివేకానందులు చెప్పినట్లుగా యోగం వ్యక్తి యొక్క పరిణామాన్ని ఒక్క జీవితకాలంలో కుదించటానికి లేదా కొన్ని సంవత్సరాల్లోకి, లేదా కొన్ని నెలల్లోకి కుదించటానికి ఏర్పరచిన మార్గంగా తెలుసుకోవచ్చు. ఏ మార్గమైన సామాన్యంగా ప్రకృతి తన పరిణామంలో సూత్రబద్ధం చేయకుండా తాపీగా నెమ్మదిగా నడిచే నడకను గాఢతతో కూడిన శక్తివంతమైనవిగా తయారుచేయడానికి చేసుకున్న ఒక ఎన్నిక లేదా క్లుప్తీకరణ మార్గం. ప్రకృతి యొక్క సామాన్య పరిణామంలో విశ్వమాత యొక్క గొప్ప ఊర్ధ్వముఖ ప్రయాసలో, పదార్థశక్తులు వృధాపోకుండా మరింత సంపూర్ణ పద్ధతులతో సంకీర్ణపరచిన ప్రయత్నం. యోగం యొక్క ఈ దృక్పథమె యోగమార్గాల యొక్క సహేతుకమైన, పటిష్టమైన సమన్వయానికి పునాది. అప్పుడే యోగమంటే ఏదో ఒక మార్మికమైనదిగానూ, లేదా ఒక విపరీతమైనదిగానూ కనపడదు. ఆంతరంగికంగానూ, బాహ్యంలోను ఫలించడానికి ఆమె యొక్క రెండు కదలికలు తన సామాన్యమైన, ఎక్కువగా ఉత్తేజితంకాని అభివృద్ధిని క్రమబద్ధం చేసినపుడు, అంతకు ముందు అభివ్యక్తి చేసిన శక్తుల కంటె ఇవి చాలా గాఢంగానూ, ప్రత్యేకంగానూ ఆమె నడకలో ప్రతిఫలిస్తాయి.

విద్యుచ్ఛక్తి, ఆవిరి ప్రకృతిలో సహజంగా పనిచేసే తీరుకీ, వాటినే వైజ్ఞానికపరంగా వాడుకునే తీరుకీ, ఎలాంటి సంబంధం ఉంటుందో, యోగసంబంధమైన పద్ధతులకీ మానవుల మానసికపరమైన కార్యకలాపాలకీ, అదే రకమైన సంబంధం ఉంటుంది. అవి కూడా శాస్త్రీయ విజ్ఞాన విధానాల్లాగా నిరంతర పరిశోధన, ప్రయోగాల వల్ల పెంపొందించబడిన జ్ఞానంతోనూ, ప్రత్యక్ష విశ్లేషణతోనూ అందుకున్న నిత్య ఫలితాలతో రూపొందుతాయి. మన మూలతత్వాలు, వాటి సంయోగాలు, కార్యాచరణలు, శక్తులను విభజించడం ద్వారానో, విలీనం చేయడం ద్వారానో, ఒక నూతన సంయోగాన్ని ఏర్పరచి అంతకు ముందు సాధ్యం కాని పనిని ఒక నిర్ణీత అంతర్గత ప్రక్రియ ద్వారా వినూత్న రీతిలో సమన్వయం చేయవచ్చు అన్నదానికి రాజయోగం ఒక ఉదాహరణ, ఒక అనుభవం. మన జీవితంలో సామాన్యంగా ఉండె ప్రాణికశక్తుల నిర్వహణా విధానము, అలాగె వాటి పని తీరు ఒకే రీతిలో సాగక

తప్పదని భావిస్తాం. అయితే ప్రాణశక్తిని మనం అదుపులోకి తెచ్చుకుని ఆ పని తీరును మార్చడమో, లేదా నిలిపివేయడం ద్వారానో ఆ పద్ధతిలోని హేతువును పట్టుకోక అంతకు ముందు అవేవో అద్భుతాలు, అసాధ్యాలని భావించినవాటిని సాధించగలమన్న అవగాహన, అనుభవం మీదే హఠయోగమూ ఆధారపడింది. ఇంకా కొన్ని పద్ధతుల్లో ఈ యోగలక్షణం పైకి అంత పటిష్ఠంగా కనిపించకపోవడానికి కారణం అవి యాంత్రికత తక్కువగానూ, అంతర్బుద్ధి ఎక్కువగానూ, భక్తియోగానికి దగ్గరగానూ ఉండి ఒక దివ్య పారవశ్యాన్ని అనుభవంలో పొందుతాయి, లేదా జ్ఞాన యోగంగా అనంత దివ్యచైతన్యాన్ని ఆ అస్థిత్వాన్ని అనుభవంలోకి తెచ్చుకుంటాయి. అయినా అవి కూడా సహజమైన మన కార్యాచరణలో అప్పటిదాకా ఎన్నడూ ప్రయత్నించని మనలోని ఒక ప్రముఖమైన శక్తిని ఉపయోగించడంతో మొదలైనవే. సర్వసామాన్యంగా ఈ యోగం అన్న పేరు మీద ఏర్పడిన పద్ధతులన్నీ, మనలో రహస్యంగా ఉండి, మన సామాన్య కదలికల్లో తరుచుగా అభివ్యక్తం కాని విధానాలు, శక్తులు, ఫలితాలు, ఒక ప్రత్యేకమైన మనోవిశ్లేషణా పద్ధతుల మీద ఆధారపడి, ఆ ప్రకృతి యొక్క స్థిరసత్యం మీద ఆవిష్కరింపబడినవే.

మూలం: యోగసమన్వయం

అనువాదం: డి. సత్యవాణి

పూర్ణయోగము — మూడు విశిష్ట లక్షణాలు

ప్రకృతి కదలికి ద్వివిధంగా ఉంటుంది. ఒకటి ఉన్నతం, మరొకటి నిమ్నం. లేదా ఒకటి దివ్యం. మరొకటి అదివ్యం. ఆచరణాత్మక ప్రయోజనం కోసం మాత్రమే ఈ తేడా ఉంటుంది. నిజానికి దివ్యం కానిది ఏదీ లేదు. సహజమైనదీ అని, అతీతమైనదీ అని తేడా చూపడం అర్ధరహితం. అన్నీ కూడా సహజమైనవే. అన్నీ ప్రకృతిలో వున్నాయి. అన్నీ భగవంతునిలో వున్నాయి. మనలో విశ్వాసం మారనంత కాలం నిమ్నప్రకృతి నిలిచే వుంటుంది. అది పరిమితం, భిన్నత్వం, అజ్ఞానం. అహంకారజీవనం దాని పర్యవసానం. ఉన్నత ప్రకృతి పరిమితిని దాటుతుంది. అది జ్ఞానం. దివ్యజీవనం దాని పర్యవసానం. నిమ్నప్రకృతి నుండి ఉన్నత ప్రకృతిలోకి మారడం యోగలక్ష్యం.

నిమ్నప్రకృతిని తిరస్కరించి ఉన్నత ప్రకృతిలోకి తప్పించుకోవడం ఒక మార్గం. లేదా నిమ్నప్రకృతిని ఉన్నత ప్రకృతిగా పరివర్తనం చెందించడం మరో మార్గం. అదే పూర్ణయోగ లక్ష్యం.

ప్రకృతి మనలో పనిచేసే తీరు ఒక సమగ్రమైన కదలికలాగ ఉంటుంది. మన మూలతత్వాలు, మన పరిసరాలు అన్నిటిని అది ప్రభావితం చేస్తుంది. జీవితమంతా ప్రకృతి యోగమే. అహంకారం, విభజనతో పనిచేసే నిమ్నప్రకృతి స్థానంలో భగవంతుడు, సమైక్యతలతో పనిచేసే ఉన్నత ప్రకృతి పూర్ణకార్యాచరణతో పనిచేయడం యోగసాధకుని లక్ష్యం. మనం ప్రపంచం నుండి భగవంతునిలోకి పారిపోవడం మన లక్ష్యం అయితే సమన్వయం అనవసరం — వృధా కాలయాపన.

భగవంతుని వైపు దారితీసే వేలమార్గాలలో ఏదో ఒక దగ్గర దారిని కనుగొనడమే మన లక్ష్యం. ఒకే లక్ష్యంగల అనేక మార్గాలను అన్వేషిస్తూ కూర్చోడం దండగ. మన అస్తిత్వాన్ని భగవదస్తిత్వంగా పరివర్తనం చెందించడం మన లక్ష్య మైతే అప్పుడు సమన్వయం అవసరం.

భగవంతునితో సంబంధం పెట్టుకొని, మన చైతన్యాన్ని భగవంతుని చైతన్యంగా మార్చాలని ఆయన్ని వేడుకోవాలి. అప్పుడు భగవంతుడే సాధకుడవుతాడు. యోగ సాధనకు ప్రభువుగా వుంటాడు. నిమ్నవ్యక్తిత్వం దివ్యపరిణామ కేంద్రంగా మారుతుంది, తన పరిపూర్ణతకు ఉపకరణం అవుతుంది. తపస్సు ద్వారా తన సిద్ధిని పొందుతుంది. దివ్యమైన సర్వ విజ్ఞాన మహత్వం పరిమిత అస్తిత్వంలోకి అవరోహించి దానిని ప్రదీప్తం చేస్తుంది. నిమ్నప్రకృతిని తపోజ్వాలం చేస్తుంది. నిమ్న మానవ ప్రకాశం, మర్త్య కర్తృత్వ స్థానంలో అది పనిచేయడం ప్రారంభిస్తుంది. (సాధన ద్వారా పరిపూర్ణత్వం (సిద్ధి) లభిస్తుంది. సాధకుడు ఆ సాధన ద్వారా సిద్ధిని పొందుతాడు.)

ఈ పద్ధతి వల్ల అహం నెమ్మదిగా సమర్పణ భావంతో నిండిపోతుంది. ఇది అంత తేలిక సాధన కాదు. దీనికి అమితమైన ధైర్యం, విశ్వాసం, సహనం కావాలి. దీనికి మూడు దశలుంటాయి. భగవంతునితో సంపర్కం పెట్టుకోడానికి అహం చేసే యత్నం. ఉన్నత ప్రకృతిగా మారడానికి నిమ్నప్రకృతి చేసే విస్తృతమైన, కష్టతరమైన పరిశ్రమ. కాలక్రమేణా పరివర్తన చెందడం. చివరిది ఆనందమయమైన సత్వర ప్రక్రియ. నిజానికి తెరవెనుక గల దివ్యశక్తి తెలియకుండా మన బలహీనత

బదులుగా పనిచేస్తుంది. విశ్వాసం, ధైర్యం, సహనం విఫలమైనా అది ఆధారభూత మవుతోంది. "దాని వల్ల కన్నులు లేనివారు చూడగల్గుతారు. కాళ్ళు లేని వాడు పర్వతాలు దాటిపోగలడు." మనల్ని ప్రోద్బలం చేసే, మనల్ని ఉద్ధరించే ఒక నియతి ఉన్నట్లు తన మేధస్సు తెలుసుకొంటుంది. మనం ఎన్ని తప్పటడుగులు వేసినా మనల్ని కాపాడే ఒక ప్రభువు గూర్చి, ఒక స్నేహితుడ్ని గూర్చి, ఒక మాతృమూర్తి గూర్చి హృదయం సదా పలుకుతుంది. అందువల్ల ఈ మార్గం కష్ట భూయిష్టమైనది. అయినా దాని లక్ష్యం, శ్రమను దృష్టిలో పెట్టుకొంటే అది చాలా తేలికయినది. నిశ్చయమైనది.

ఈ పూర్ణయోగంలో మూడు విశిష్ట లక్షణాలున్నాయి. ప్రత్యేకమైన యోగ విధానాలలోలాగ అది ఒక నిర్ణీత పద్ధతిలో, క్రమంతో పనిచేయదు. అది మొదటిది. వ్యక్తి మానస తీరుతెన్నులు ఆధారంగా స్వేచ్ఛగా, క్రమంగా తీవ్రస్థాయిలో ప్రయోజనాత్మకంగా చెల్లాచెదురుగా పనిచేస్తుంది. అతని స్వభావాల నుండి లభించే సహాయం ఉపకరణాలు నిర్ధారిస్తూ వుంటాయి. ఆటంకాలు సైతం ఉపకరిస్తాయి. ఇవి సాధకుని పవిత్రీకరణకు, పరిపూర్ణత్వానికి దోహదం చేస్తాయి. అంటే ప్రతి వ్యక్తికీ తన మార్గంలో తనదైన యోగపద్ధతి ఉంటుంది. అయితే అందరికీ వర్తించే కొన్ని విస్తృత విధానాలుంటాయి. అవి చర్విత చర్వణమైన పద్ధతిని రూపొందించవు. అవి ఒక శాస్త్రాన్ని, సమన్వయ యోగానికి శాస్త్రీయ పద్ధతిని రూపొందిస్తాయి.

రెండవది — మన గతకాలపు పరిణామం దృష్ట్యా మన ప్రకృతిని ఈ పూర్ణ యోగం అంగీకరిస్తుంది. దేనినీ తిరస్కరించకుండా మానవ స్వభావం అంతా దివ్యపరివర్తన చెందేటట్లు ఒత్తిడి చేస్తుంది. ఒక మహనీయ దివ్య 'కళాకారుడు' ప్రతి అంశాన్ని తన హస్తాలలోకి తీసుకొని, మన స్వభావం వర్తమానంలో దేనిని అస్తవ్యస్తంగా అన్వేషిస్తుందో దానిని స్పష్టంగా మారుస్తుంది. అనుభవం పెరిగే కొలదీ నిమ్నప్రకృతి ఎలా రూపుదిద్దుకొందో, అందులోని ప్రతి అంశం దివ్యప్రకృతి సామరస్యం నుండి తప్పించుకొని ఎలా నికృష్ట వైకల్యరూపం చెందుతుందో అర్థం అవుతుంది — కొలిమి మంటలలో లోహంలోని కల్మషాలు ఎలా కాలిపోతాయో, అలా దేవతలను ఆది పితృదేవతలు రూపొందించడం గూర్చి వేదదృష్టలు చెప్పిన మాటుల అర్థం అవునట్లు.

మూడవది, మనలోని దివ్యశక్తి జీవితంలోని సర్వస్వాన్ని పూర్ణయోగానికి ఉప

కరణంగా మారుస్తుంది. ప్రపంచ పరిస్థితులు ఎంత అల్పమైనవైనా, ఎంత ప్రమాద కరమైనవైనా వాటితో కలిగే సంపర్క అనుభవాలు యోగానికే ఉపయుక్తమవుతాయి. ఎంతటి ప్రగాఢ ప్రతికూల వేదన అయినా, ఎంతటి అవమానకరమైన పతనమైనా ఆ అనుభవం పరిపూర్ణతకు సోపానం అవుతుంది. ప్రపంచంలో భగవంతుడు ఎలా పనిచేస్తున్నాడో, మసకచీకటిలో వెలుగు, బలహీనులలో బలం, ఆవేదనలో ఆనందం కోసం ఆయన చేసే పరిశ్రమ ఏమిటో మనము అప్పుడు గుర్తిస్తాం. అప్పుడు మన కళ్ళు పూర్తిగా తెరచుకొంటాయి. నిమ్న, ఉన్నత ప్రకృతిలో పనిచేసే తీరులో దైవం పద్ధతి ఒకేలా వుండడం మనం గమనిస్తాం. ఒక ప్రకృతిలో అది నెమ్మదిగా, మసకగా పనిచేస్తుంది. ప్రకృతిలోని అవచేతన ద్వారా అది పనిచేస్తుంది. ఉన్నత ప్రకృతిలో మరింత వేగంగా, ఆత్మస్పృహతో పనిచేస్తుంది. భగవంతుని హస్తాలు పనిచేస్తున్నట్లు ఉపకరణం ఒప్పుకుంటుంది. భగవంతుని తనలో ఆవిష్కరించడానికి జీవితమంతా ప్రకృతి చేసే యోగమే. ఈ ప్రయత్నం ఒక దశలో ఆత్మస్పృహగా మారి, సక్రమంగా పని పూర్తి చేస్తుంది. నిమ్న పరిణామంలో చెదిరిపోయిన చలనాలను పోగుచేసి కేంద్రీకృతం చేయడం జరుగుతుంది.

పూర్ణ పద్ధతి, పూర్ణ ఫలితం: మొదట భగవంతుడ్ని పూర్ణంగా సిద్ధింపచేసుకోవాలి. ఐక్యతలోనే కాదు అనేకత్వపు లక్షణాలతో కూడా దైవాన్ని వీక్షించాలి. సాపేక్ష చైతన్యం పూర్ణజ్ఞానం పొందాలంటే ఇది అవసరం. ఆత్మలో ఐక్యతాసిద్ధి మాత్రమే కాదు, విభిన్న, అనేకానేక ప్రపంచాలలో కార్యసరళి తీరుతెన్నులలో, జీవరాశులలో ఐక్యతను సిద్ధింపజేసుకోవాలి. అదే పూర్ణవిముక్తి. ఈ పూర్ణసిద్ధి, విముక్తితో విజ్ఞాన ఫలితాల పూర్ణసామరస్యం, జ్ఞానం, ప్రేమ, కర్మల పూర్ణ సామరస్యం సాధించవచ్చు.

దివ్య అస్తిత్వం స్వేచ్ఛతో నిండి వుంటుంది. అది అతి పవిత్రం, ఆనందమయం, పరిపూర్ణత్వపు మాధుర్యం. పూర్ణత్వంలో మనస్సు, శరీరాల పూర్ణత్వం కూడా వుంటుంది. అప్పుడు యోగసమన్వయ విస్తృత సూత్రంలో రాజయోగ, హఠయోగ ఉన్నత ఫలితాలను చేర్చవలసి వుంటుంది.

వ్యక్తిగా పరిమితమైతే మనం ఆశించే పూర్ణత్వం నిజం కాదు. సాధ్యం కాదు. అనేకుల ద్వారా ప్రేమను పొందాలి. మనలోని పూర్ణత్వపుసిద్ధి వారికీ వర్తిస్తుంది. మన విముక్తి వారికీ విస్తరిస్తుంది. దాని ఫలితాలు అనివార్యం. మన విముక్తి, మన పూర్ణత్వం యొక్క విస్తృత ఉపయోగం అదే. అటువంటి విస్తరణకై చేసే నిరంతర

ప్రయత్నం మానవాళికి అందరికీ వర్తించి చివరికి పూర్తిగా విజయవంతమౌతుంది. మరింత పెరుగుతుంది.

పరిపూర్ణ ఆధ్యాత్మిక అస్తిత్వపు పూర్ణాభివ్యక్తితో వ్యక్తిలోనూ, జాతిలోనూ సంభవించే మానస, నైతిక, స్వీయ సంస్కృతీ వైభవం, భౌతిక జీవన దివ్యీకరణం, ఈ మతాతీత ప్రయత్నం వ్యక్తిగతమైన, వ్యష్టిగతమైన సువర్ణ కిరీటం కాగలదు. అటువంటి మార్పు అంతర్గత స్వర్గ సామ్రాజ్య అవతరణకు, బాహ్యమైన పూర్ణ సామ్రాజ్య ప్రాభవానికి దారి తీస్తుంది. ప్రపంచ మతాలన్నీ విభిన్న మార్గాలలో ఆశించిన మహనీయ స్వప్నానికి నిజమైన సాఫల్యంత అది.

ఈ విస్తృత పూర్ణత్వ సమన్వయం ఆలోచనకు సాధ్యమైనదే. మానవాళిలో రహస్యంగా దాగివున్న భగవంతుని సాక్షాత్కారం పొందిన వారి అంకితభావం విలువ కట్టలేనిది. వారి ఏకైక ప్రయత్నమే ఈ పూర్ణయోగ దర్శన మహత్వం.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు

అనువాదం: కె. యజ్ఞన్న

వివిధ యోగవిధానాలు — వాని సమన్వయము

యోగము — ప్రధాన సూత్రము:

మానవునికున్న శక్తులలో ఒకదానినిగానీ లేక అన్నిటినీగానీ దైవానికి చేరే మార్గాలుగా మలుచుకోవడమే యోగములోని ప్రధాన సూత్రము. సాధారణ యోగములో మనిషిలోకి ఒక ముఖ్య శక్తిగానీ లేదా దాని శక్తులలో కొన్నింటి సముదాయమునుగానీ వాహకంగానో, సాధనంగానో లేక ఒక మార్గంగానో చేసుకోవడం జరుగుతుంది. ఈ యోగసమన్వయంలో మాత్రం శక్తులన్నీ సమ్మిళితంగా మార్పుచేసే యంత్రాంగంలో చేర్చబడతాయి.

హఠయోగంలో శరీరము, జీవితమూ సాధనంగా ఉంటాయి. శరీరంలోని శక్తినంతా నిలకడగా చేసి, ప్రోది చేసి, శుద్ధి చేసి, సమున్నతం చేసి, ఇంకా ఆసనాలు మొదలైన శారీరక ప్రక్రియల ద్వారా అపరిమితమైన పరాకాష్టదాకా కేంద్రీకృతం చేయడం జరుగుతుంది. అదే మాదిరిగా ఆసనాలు, ప్రాణాయామం ద్వారా జీవపుశక్తిని కూడా

శుద్ధి చేసి, సమున్నతం చేసి కేంద్రీకృతం చేయడం జరుగుతుంది. ఈ విధంగా కేంద్రీకృతం చేసిన శక్తులను మానవశరీరంలో దివ్యచైతన్యం గుప్తంగా దాగి వున్న భౌతిక కేంద్రం వైపుకి మళ్ళించడం జరుగుతుంది. తన నిగూఢ శక్తులన్నిటితో కలిసి చుట్టలు చుట్టుకొని మానవుని దిగువ భాగాన మూలాధార చక్రం దగ్గర నిద్రావస్థలో మునిగివున్న జీవశక్తి అనే ప్రకృతిశక్తి — అక్కడనుండే జాగ్రతావస్థలో మనిషి నిత్యజీవిత చర్యలకు సరిపడ పరిమిత శక్తి విడుదల అవుతుంది — నిద్ర మేల్కొని అక్కడ నుంచి ఊర్ధ్వముఖంగా పయనిస్తూ ఒక్కొక్క నాడీకేంద్రాన్ని జాగృతం చేస్తుంది. తొలుతగా నాడీజీవితం, ఆవేగ నిలయమైన హృదయం, సాధారణ మనస్తత్వం, వాక్కు, దృష్టి, సంకల్పం, ఉన్నత జ్ఞానాలను మేల్కొలిపి అక్కడ నుంచీ మెదడు దాటి సహస్రారం గుండా పైనున్న దివ్యచైతన్యంతో ఏకమవుతుంది.

రాజయోగం మనస్సునే ప్రధాన సాధనంగా ఎంచుకుంటుంది. ప్రథమంగా మన సాధారణ మనస్తత్వాన్ని క్రమబద్ధీకరించి, శుద్ధిచేసి దివ్యత్వం వైపు మళ్ళించాలి. ఆ తర్వాత ఆసన, ప్రాణాయామాల సంకలన పద్ధతి ద్వారా మన దైహికశక్తిని స్తంభింపచేసి కేంద్రీకృతం చేస్తారు. ఆ తర్వాత పూర్తి నిలుపుదల జరిగేదాకా జీవశక్తిని లయబద్ధీకరించి ఊర్ధ్వదిశ చర్యల కోసం దాన్నొక ఉన్నతశక్తిగా ధారణ చేస్తారు. ఈ విధంగా తాను ఆధారపడిన జీవమూ, దేహముల అధిక చర్యలవల్ల, ధారణవల్ల మనస్సు దృఢపడి, స్థిమితపడుతుంది. దాని అసహనాలు, ఉద్రేకాలు చల్లబడి అనవసర ఆలోచనల నుండి శుభ్రపడుతుంది. ఇంకా దాని ఆలోచనాగతులు, పరధ్యాసలు, మతిభ్రమణాల నుంచి విముక్తి పొంది చక్కని ఉన్నత ధారణాశక్తి కలిగి విలీనక్రియ అనే సమాధిస్థితిని పొందుతాయి. ఈ పద్ధతి ద్వారా ప్రాపంచికంగానూ, శాశ్వతంగానూ రెండు రకాల ఆశయాలు సిద్ధిస్తాయి. ఇంకా దీని కేంద్రీకృత చర్యగా మామూలు సంకుచిత మనస్తత్వానికి అందనటువంటి అసాధారణ రీతిలో మనశ్శక్తి వృద్ధిపొందుతుంది: జ్ఞానోపలబ్ధితో అనూహ్యమైన సామర్థ్యం, ప్రభావవంతంగా ఉండే సంకల్పం, పరిగ్రహణంలో ప్రగాఢ తేజస్సు, ఆలోచనా ప్రసరణం వెలువరించే అత్యంత తేజోవంతమైన కాంతి మొదలైనవన్నీ దానివల్ల కలిగే ఫలితాలు. చివరలో అనేక యోగశక్తులు, గుహ్యశక్తులు లభిస్తాయి. వాటి చుట్టూ అనేక రహస్యాలు, ఏమంత ప్రాముఖ్యతలేని అనేక గాధలూ అల్లుకొని ఉంటాయి. అయితే చివరకు ఈ యోగం ద్వారా మనసుకు అతిముఖ్యమైన లబ్ధి చేకూరుతుంది. అదేమంటే

మనసు నిలకడ పొంది, తనను తాను మరిచిపోయి దివ్యచైతన్యంలో చేరుతుంది, ఆత్మకు స్వేచ్ఛ లభించి పరమాత్మలో ఐక్యం కాగలుగుతుంది.

త్రివిధ యోగమార్గం వ్యక్తి మానసిక ఆత్మజీవపు మూడు ముఖ్యశక్తులను తన సాధనాలుగా చేసుకుంటుంది. జ్ఞానం వివేచనను, మనోదర్శనాన్ని ఎంచుకొని వాటిని శుద్ధిపరచి, ధారణచేసి, ఒక రకమైన దైవదర్శకత్వ అన్వేషణతో ఉత్కృష్ట జ్ఞానం, అత్యున్నత దివ్యజ్ఞానం, దివ్యదర్శనం పొందటానికి సాధనాలుగా మలుచుకుంటుంది. దాని గమ్యం దైవాన్ని దర్శించడం, తెలుసుకోవడం, దైవంగా మారిపోవడం. కర్మ యోగంలో కర్మానుష్ఠానం కర్మధారి సంకల్పాన్ని తన సాధనంగా చేసుకుంటుంది. తన జీవితాన్ని యజ్ఞబలిగా దైవానికి సమర్పించుకుంటుంది. పవిత్రీకరణం, ధారణ, దివ్యసంకల్పానికి తలొగ్గడమనే ఒక రకం శిక్షణలను దైవత్వంతో సంబంధం, జగత్ప్రభువుతో ఆత్మ సమైక్యతను వృద్ధిపొందించటానికి మార్గాలుగా చేసుకుంటుంది. భక్తిమార్గం ఆత్మ ఉద్వేగభరిత, రసజ్ఞశక్తులను ఎంచుకొని వాటిని పరిపూర్ణ పవిత్రతతో, తీవ్రతతో, భగవదన్వేషణలో అనంతమైన ఆసక్తితో దైవత్వంతో ఒకటికి మించి అనేక విధాల సమైక్యత పొందటానికి సాధనాలుగా వాడుకుంటుంది. అన్ని మార్గాలు, తమదైన రీతిలో, జీవాత్మను పరమాత్మతో సంధానపరచడమే లక్ష్యంగా పెట్టుకుంటాయి.

ప్రతి యోగము కూడా అది వాడుకునే సాధనం యొక్క లక్షణాన్ని కలిగి ఉంటుంది. హఠయోగలక్షణం మనోభౌతికం కాగా, రాజయోగం మనోచైత్యకం కాగా, జ్ఞానమార్గం చిదాత్మకం, సంజ్ఞానాత్మకం అయి ఉంటుంది. భక్తి మార్గం చిదాత్మకం, ఉద్వేగాత్మకం, రసజ్ఞత్వకం కాగా, కర్మయోగం చర్యల ద్వారా చిదాత్మకం, శక్తి సంపన్నం అవుతుంది. ప్రతి యోగము కూడా తన స్వాభావికశక్తికి అనువైన మార్గాలలోనే నడుస్తుంది. అయితే చివరికి శక్తి అంతా ఒక్కటే. అంతా అచ్ఛమైన ఆత్మశక్తే. కానీ సాధారణ జీవన, దైహిక, మానసిక క్రమంలో ఈ సత్యం ప్రకృతిమాత యొక్క వ్యాప్తి చెందు, విభజించు, పంపకం చేయు చర్యల వలన మరుగున ఉండిపోతుంది. ఈ పరిణామం మన సాధారణ కార్యవిధులలో సహజమే అయినప్పటికీ చివరకు బయటపడుతుంది. ఎందువల్లనంటే భౌతికశక్తి అంతా ప్రాణిక, మానసిక, చైత్యక, ఆధ్యాత్మిక శక్తిగా నిక్షిప్తమై యుంటుంది. చివరలో ఆ ఏకైక శక్తి వివిధ రూపాలలో విడుదలకాక తప్పదు. ప్రాణికశక్తి ఇతర శక్తులను మరుగునపడిన

వాటిని కార్యరూపంలో విడుదల చేస్తుంది. మనస్సు తనే ప్రాణ, శరీరాల శక్తుల పైనా, వాటి చర్యల పైనా ఆధారపడి పనిచేస్తూ పూర్తిగా వృద్ధిచెందని ఆధ్యాత్మిక, చైత్యకశక్తిని తనలో దాచి ఉంచుతుంది. యోగము ద్వారా చెదరగొట్టు, పంపిణీ చేసే చర్యల లోనుంచి ఏ శక్తినైనా తీసుకొని దాన్ని అత్యున్నత స్థితికి లేవనెత్తి ధారణ చేసినప్పుడు అది ఆత్మశక్తిగా అభివ్యక్తమై అతి ప్రధానమైన ఏకత్వాన్ని వెలువరిస్తుంది. ఈ విధంగానే హఠయోగ ప్రక్రియకి కూడా శుద్ధచైత్యక, ఆధ్యాత్మిక ఫలితాలుంటాయి. రాజయోగంలో చైత్యకమార్గం ద్వారా ఆధ్యాత్మికసిద్ధి లభిస్తుంది. చివరకు ఈ త్రివిధ యోగవిధానం దాని ప్రయత్నాలలో, లక్ష్యాలలో మొత్తం మీద మానసికముగానూ, ఆధ్యాత్మికముగానూ కనిపిస్తుంది. కానీ లభించే సిద్ధి మాత్రం మిగతా మార్గాలలో లభించే సిద్ధి మోస్తరుగానే పరిణమిస్తుంది. ఆ మార్గాలలో ఫలితాలు చాలా అయత్నసిద్ధంగా, అసంకల్పిత వికాసంగా వెలువడుతుంటాయి. ఆ కారణంగానే ఆత్మశక్తే యావత్ శక్తిమూలం కాబట్టి అది ఒక దిశలో పరాకాష్టను చేరినప్పుడు దాని ఇతర సాధ్యతలు కూడా ఉన్నవి వున్నట్లుగా గానీ, లేక వికసనమందే దిశలో నున్నట్లుగా గాని కనబడతాయి. ఈ విధమైన ఏకీభావం వల్ల యోగసమన్వయం సాధ్యమనే విషయం సూచితమవుతుంది.

తాంత్రికమార్గం కూడా స్వాభావికంగా ఒక సంకలనమే. అది ఒక బృహత్తర విశ్వసత్యాన్ని ఆధారంగా చేసుకుని వ్యక్తి రెండు మూలస్తంభాలకు కట్టుబడి ఉంటాడనీ, వాటి పూర్తి సంఘీభావమే వ్యక్తి ఉనికికి మూలమనీ నమ్ముతుంది. అవి ఈశ్వరుడు, శక్తి; లేక పురుషుడు, ప్రకృతి. ప్రకృతి పురుషుని శక్తి అయితే, పురుషుడే శక్తి రూపము. మానవ స్వభావాన్ని పురుషశక్తిగా వర్ధిల్లచేయడమే తాంత్రికవిధానము. మొత్తం మానవప్రకృతిని ఆధ్యాత్మికపరమైన మార్పుచెందుటకు అది సేకరిస్తుంది. దాని కార్యసరళి బలవత్తరమైన హఠయోగవిధానంగానే ఉంటుంది. ముఖ్యంగా ఈ ప్రక్రియలతో వివిధ నాడీచక్రాలను వికసింపచేసి జాగృతమైన కుండలినీశక్తిని వాటి గుండా బ్రహ్మరంధ్రం దాకా ప్రవహింపచేస్తుంది. ఇంకా ఈ ప్రక్రియల్లో రాజయోగంలో మాదిరి పవిత్రీకరణం యొక్క సూక్ష్మప్రాధాన్యత, ధ్యానం, ధారణల ఆవశ్యకత, సంకల్పశక్తి ప్రభావము, భక్తివల్ల కలిగే ప్రేరణశక్తి, జ్ఞానమార్గం కనిపిస్తాయి. అయితే ఈ విధంగా ప్రత్యేక యోగవిధానాలను సంయోగం చేయడంతో ఇది ఆగిపోదు. అంతా సంశ్లేషణాత్మకంగా చేయడంతో యోగపరిధిని రెండు దిశల్లో విస్తృతం

చేస్తుంది. మొదటగా మానవునిలో ఉబికిపడే అతని వివిధ గుణగణాలను, వాంఛలను, చర్యలను తీసుకొని, అతని ప్రేరణలపై ఆత్మనియంత్రణే ప్రధాన లక్ష్యంగా వాటిని తీవ్రమైన శిక్షణకు గురిచేసి, వాటిని దివ్య చిదాత్మస్థాయికి ఉద్గమింపచేయడమే పరమప్రయోజనంగా చేపడుతుంది. దీనికి తోడు కొన్ని ప్రత్యేక యోగవిధానాలలో మాదిరిగా కేవలం ముక్తిని పొందడమే అన్నిటినీ మించిన ఏకైక లక్ష్యంగా చేసుకోకుండా పరమాత్మ శక్తి చిదానందసుఖానుభవాన్ని తన ధ్యేయాలలో ఒకటిగా చేర్చుకుంది. మిగిలిన యోగమార్గాలలో ఈ అనుభవం యోగమార్గంలో లభించే ఆయాచిత ఫలంగా తీసుకుంటారే తప్ప దాన్నే ధ్యేయంగా చేసుకోరు. ఇది సాహసోపేతమైన గురుతర విధానము.

మేమనుసరిస్తున్న సమన్వయ యోగంలో యోగసాధ్యతలను వేరొక దృక్పథంతో సంగ్రహించిన అన్యసూత్రం ఆధారంతో సాధన చేస్తున్నాము. ఇది వేదాంత విధానంగా ప్రారంభించి తాంత్రిక లక్ష్యాలను అందుకునే ప్రయత్నము. తాంత్రిక మార్గంలో అత్యంత ప్రాధాన్యత వహించేది పరమశక్తే; అదే ఆత్మను తెలుసుకోడంలో కీలకపాత్ర వహిస్తుంది. మా యోగసమన్వయంలో అన్నిటిలోకీ అతి ముఖ్యమైనది ఆత్మే. అదే శక్తిని కైవసం చేసుకునే రహస్యమౌతుంది. తాంత్రికమార్గం అట్టడుగున ప్రారంభమై వివిధ శ్రేణుల ద్వారా శిఖరాగ్రం చేరుతుంది. అందువల్ల దాని ప్రాథమిక భారం నాడీమండలంపైనా, వాటి చక్రాలపై పనిచేసే జాగృతశక్తిపై యుంటుంది. ఈ షట్కమలాలను వివృతం చేయడమంటే ఆత్మశక్తిశ్రేణులను వికసింపచేయటమే. మా యోగము మనిషిని దేహంలోని ఆత్మగా గాక మనసులోని ఆత్మగా పరిగణించి ఆ స్థాయిలో మొదలుపెడితేనే సమర్థవంతంగా ఉంటుందని తలుస్తుంది. ఆ పద్ధతిలోనే మనసులోని ఆత్మశక్తితో వ్యక్తిని పారమార్థీకరించి, ఆత్మను ఉన్నత ఆధ్యాత్మికశక్తికి అస్తిత్వానికి ఉన్మీలనం చేసి ఆ విధంగా సమకూరిన ఉన్నతశక్తితో పరిపూర్ణత సాధించి తద్వారా స్వభావాన్నంతనూ చర్యాత్మకంగా చేస్తుంది. ఆ కారణంగానే మా ప్రయత్నం మొదట మానసిక ఆత్మశక్తులను ఉపయోగించుకోవడంతో ప్రారంభమై, జీవాత్మలోని జ్ఞానం, కర్మ, ప్రేమలకు ద్వారం తెరవడానికి దారితీస్తుంది. దాని తర్వాత హఠయోగ పద్ధతులను వదిలేయవచ్చు. అయితే అది అరకొరగా అభ్యాసం లోకి రావచ్చు. రాజయోగపద్ధతి పాటించడం కేవలం యాదృచ్ఛికం. అతి దగ్గర దారిలో ఆధ్యాత్మికశక్తినీ, జీవినీ విస్తృతంగా అభివృద్ధిచేయాలనీ తద్వారా మానవ

జీవన్రశేణిలోని విముక్త స్వభావాన్ని దైవీకృతం చేయాలనుకోవడమే ఉత్తేజభరిత ప్రేరణ అయింది.

మేమనుకున్న సిద్ధాంతం ప్రకారం ఆత్మ శరణాగతి పొందడం మానవుని దైవతంగా, చైతన్యంగా, శక్తిగా, దివ్యానందంగా మలుచుకోవడం, జీవి అన్ని స్థానాలలోనూ ఆత్మసంయోగాన్ని పొందడం, మనోమయ పురుషునిగా ఏ అడ్డుతెరా లేకుండా దైవమే ఈ పరికరానికి యజమానిగా, ప్రభువుగా ఉండడం, ఆ ప్రత్యక్ష ఉనికితో, కాంతితో వ్యక్తి ప్రకృతిశక్తు లన్నిటిలోనూ దివ్యజీవితం గడిపే పరిపూర్ణునిగా తయారు కావడము. ఈ విధంగా యోగలక్ష్యాలను ఇంకా విస్తృతపరిధిలోకి తీసుకొనివస్తాము. సర్వసాధారణంగా మానవుని ఆత్మను ప్రస్తుత అజ్ఞానస్థితి నుంచి, పరిమితుల నుంచీ తప్పించి ఆధ్యాత్మికజీవిగా మలిచి తనలోని ఆత్మస్వరూపంతోనూ, దివ్యత్వంతోనూ ఐక్యం కావటమే యోగంలో ప్రాథమిక లక్ష్యంగా ఉంటుంది. కానీ ఆ తర్వాత ఇదే సంపూర్ణ చరమధ్యేయ మవుతుంది. అక్కడ ఆత్మ ఆనందస్థితిని పొందుతుంది; అంటే అది ఆత్మనిశ్శబ్దతలో మానవప్రకృతిని, వ్యక్తినీ విలీనం చేయడం కానీ, లేక ఉన్నత భూమికలో వేరొక అస్తిత్వాన్ని పొందటం కానీ జరుగుతుంది. తంత్రయోగంలో ముక్తిపొందటమే చరమలక్ష్యమైనా అదే పూర్తి లక్ష్యం కాదు. దానితో పాటు ఆధ్యాత్మికశక్తి పూర్తి పరిపూర్ణతను, ఆనందానుభూతిని, మానవ జీవితంలోని వెలుగును, సంతోషాన్ని కైవశం చేసుకుంటారు. అంతేకాక అన్ని వైరుధ్యాలను, వ్యతిరేకతలను అధిగమిస్తూ ముక్తి, బ్రహ్మాండ చర్యలు, సుఖాస్వాదనలు ఏకమైనటువంటి పరమసుఖానుభవాన్ని ఈషణ్మాత్రకంగా పొందగలుగుతారు. మన ఆధ్యాత్మిక సాధ్యతలను ఇంత విస్తృతదృష్టితో ఆలోచించి, ప్రారంభించి దానికి పూర్తి సార్థకత ఉండేటట్లు వేరొక పరమార్థాన్ని కూడా జోడిస్తున్నాము. మనిషిని కేవలం దైవంతో పారలౌకిక ఏకత్వం పొందటానికే జీవిస్తున్న వ్యక్తిగా కాకుండా సకలజీవులలో, సర్వప్రకృతిలో ఒక్కటి కాగల సార్వత్రికజీవిగా గుర్తిస్తాము, ఈ విధంగా అతిశయించిన దృక్పథాన్నికి పూర్తి ఆచరణీయత కల్పిస్తాము. ఆత్మ వైయక్తిక ముక్తి, దైవంతో ఆత్మ సమైక్యత, చైతన్యం, ఆనందం అనుభవించటమే ఎల్లప్పుడు ప్రధాన యోగలక్ష్యము. దైవంతో విశ్వగత సమైక్యత రెండవ లక్ష్యము కావాలి, కాని అందులో నుంచే మూడవ లక్ష్యం వెలువడుతుంది. ఒక సానుభూతితో పాల్గొనడం ద్వారా ఒక పారమార్థిక ప్రయోజనాన్ని సిద్ధింపచేసుకోవటం సకల జీవులతో

కూడిన సర్వేశ్వరునితో సమైక్యం కావటంలోని అంతరార్థం. ఆ తర్వాత అతని వ్యక్తిగతమైన యోగం మానవజాతిలో దైవప్రకృతి సాగించే సాముహిక యోగంలో ఒక భాగమైపోతుంది. ముక్తిని పొందిన వ్యక్తి జీవి తన ఆత్మలోనూ, అంతరాత్మలోనూ నెలవైన దైవత్వంతో ఏకమై మానవత్వంలో దైవం సంపూర్ణంగా వెల్లివిరిసేటట్లు చేయటానికై స్వయంపరిపూర్ణక ఉపకరణంగా తయారవుతాడు.

ఇలా వెల్లివిరియటానికి రెండు అవధులున్నాయి. తొలుతగా ప్రత్యేకత కలిగిన జీవాత్మ పరమాత్మతత్వంతో ఏకం కావడము; తర్వాతగా మానసిక ప్రవృత్తి అనేది దివ్యప్రకృతి యొక్క ఛిద్రరచనే కానీ, దివ్యజీవిగా ఉండాలని తయారైన యదార్థ రచన కాదు కాబట్టి ఆ దివ్యప్రకృతికి ఏమాత్రం తక్కువ కాకుండా అంటే అధమ మానసికస్థాయిని మించిన దాని అత్యుత్తమ రూపాలను పొందటము. ఇంకా స్పష్టంగా చెప్పాలంటే మానసికస్థాయి నుంచి పూర్తి చిదాత్మస్థితికీ, అతిమానసస్థితికీ ఎదిగే పరిపూర్ణత కోసం ఆకాంక్షించాలి. అందుకని ఈ జ్ఞాన, కర్మ, ప్రేమల సమగ్ర యోగం తన ధ్యేయాన్ని పొడిగించుకోవాలి. ఆధ్యాత్మిక, విజ్ఞానమయ ఆత్మపరిపూరక యోగం కావాలి. పారలౌకిక జ్ఞానం, సంకల్పం, ఆనందం అనేవి ఆత్మను అనుసంధానం చేసే పరికరాలు కావటం వల్ల వాటిని సాధించాలంటే పరమాత్మతత్వంగా కావాలి. ఆ విధమైన పరమాత్మతత్వం పొందడమనేది మన యోగంలో ప్రధమ లక్ష్యం కావాలి. దైవం వ్యక్తి ఆత్మలో తన విజ్ఞానం పరిపూర్ణంగా వెల్లివిరియచేయటానికి ముందు మనోమయపురుషుడు దైవంతో ఏకత్వం దిశగా వృద్ధి పొందాలి. ఆ కారణంగానే జ్ఞానం, కర్మ, ప్రేమల త్రివిధమార్గం మా యోగం మొత్తానికి కీలక సూత్రంగా ఏర్పడింది. మనస్సు ద్వారా ఆత్మ మహోన్నతస్థాయికి చేరి అక్కడ నుంచి ఊర్ధ్వముఖంగా దైవంతో ఏకమైపోయే ప్రత్యక్ష విధానం ఇదే కాబట్టి యోగమార్గం సమగ్రంగా ఉండాలని చెపుతున్నాము. కేవలం అనంతత్వంలో లీనమైపోవడంకానీ భగవంతునిలో ఐక్యమైపోవడంకానీ మా లక్ష్య మైతే, పూర్ణయోగమే అవసరం లేదు. అది వ్యక్తి తానుగా సృష్టికి మూలకారణమైనదాని దగ్గరకు ఉద్గమించడంతో తృప్తిపొందటానికే అవుతుంది. అది తప్పితే అదే ముఖ్య లక్ష్యానికి పూర్ణయోగం అవసరం లేదు. ఎందుకంటే, ఏ ఒక్క ఆత్మప్రవృత్తితోనైనా భగవంతుని చేరవచ్చు.... ప్రతి ఒక్కటి అత్యున్నతస్థాయి చేరటం ద్వారా నిరపేక్షస్థితి పొందవచ్చు.... శత కోటి మార్గాలు అనంతుని దగ్గరకే చేరతాయి. విజ్ఞానమయకోశాన్ని చేరడమే పరి

పూర్ణమైన ఆనందం. అది అఖండాత్మ స్థితిని, దివ్యప్రకృతిని పొందడమే. ఇంకా మానవప్రకృతిని పూర్తిగా పైకి లేవనెత్తి దివ్యశక్తిగా చేసి దివ్య అత్మ అస్తిత్వాన్ని కలిగించడమే అవుతుంది. దీని కోసమే యోగవిధానానికి సమైక్య సంపూర్ణత అవసరము.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు

అనువాదము: అమరవాది వేంకటరామ శాస్త్రి, అమరవాది ప్రభావతి

దైవపరిపూర్ణత — మానవ పరిపూర్ణత

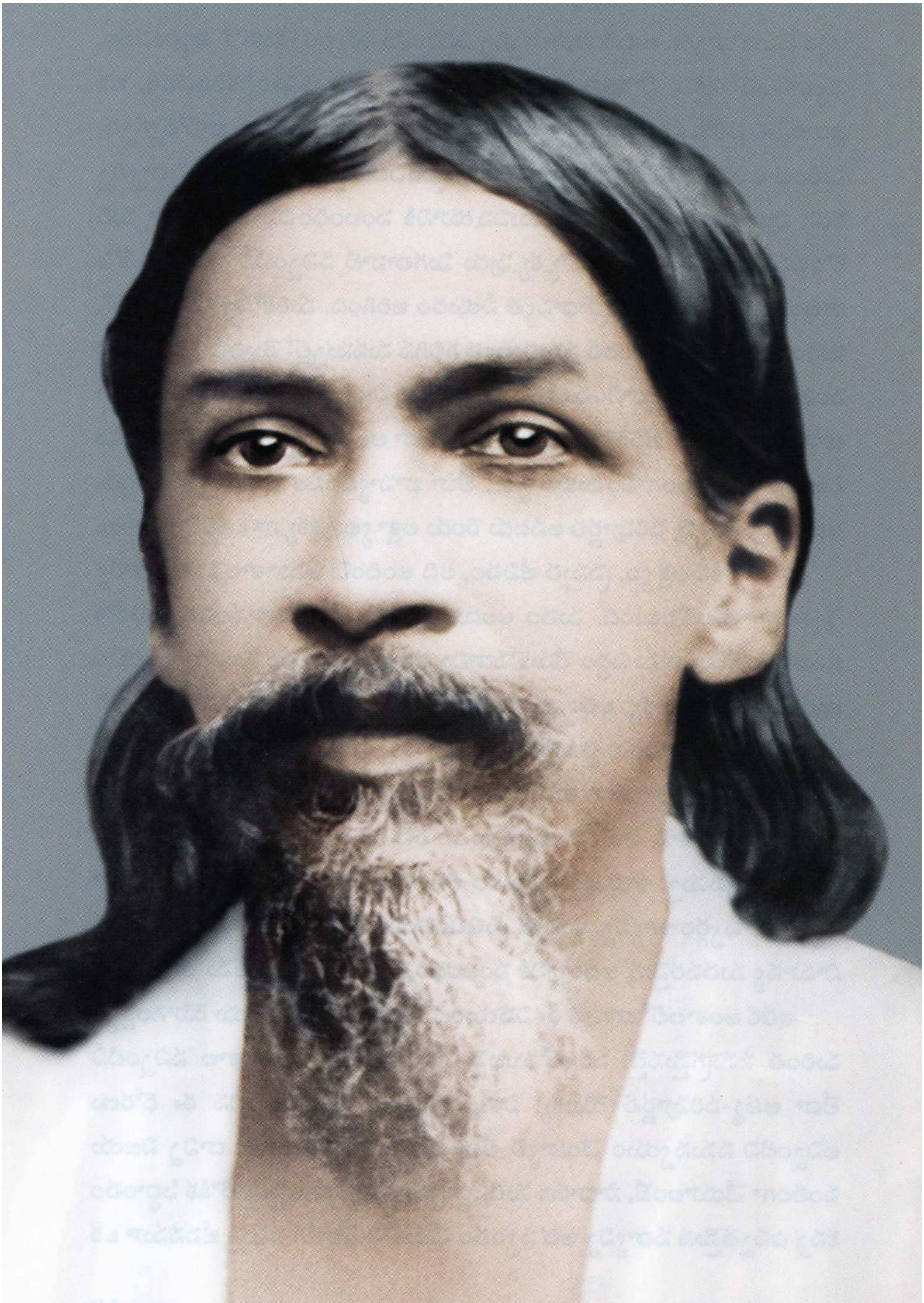
మనిషియొక్క దివ్యపరిపూర్ణత మన లక్ష్యం అయినపుడు ముందుగా మనిషి యొక్క సంపూర్ణ పరిపూర్ణతకు సంబంధించిన సారభూత అంశాలు ఏవో మనం తెలుసుకోవాలి. తరువాత మానవ పరిపూర్ణత నుండి వేరుచేసి చూపే దివ్యపరిపూర్ణత అంటే మనం చెప్పుకొనే అర్థం ఏమిటో తెలుసుకోవాలి. మనం మనిషి అని చెప్పుకొనే అతను ఒక జీవిగా, తనను తాను అభివృద్ధి చేసుకోగల సమర్థుడు. పరిపూర్ణత యొక్క ఒక ఆదర్శవంతమైన స్థాయిని అతని మనస్సు ఊహించి, తన ముందు నిలుపుకొని దానిని సాధించడానికి ఎంతో కొంత పూనుకొంటుంది. ఇదే చింతనాత్మకమైన మానవజాతి కంతటికీ సర్వ సామాన్య సిద్ధాంతం. ఒక అత్యంత ముఖ్యమైన జీవితలక్ష్యాన్నొకదాన్ని ఏర్పరుచుకొని సాధించడం సాధ్యమని భావించేవాళ్ళు తక్కువగానే ఉన్నప్పటికీ చింతనశీలియైన మానవజాతి కంతటికీ ఈ సూత్రమే ఆధారం. కాని ఈ ఆదర్శాన్ని కొంతమంది లౌకిక పరివర్తనగానే భావిస్తారు. మరి కొంతమంది దీన్ని మతపరమైన మార్పుగా భావిస్తారు.

బాహ్యజీవితానికి సంబంధించిన, సాంఘిక, కర్మ సంబంధమైన వ్యాపారాలలో, మన తోటివారితోనూ, పరిసరాలతోనూ మరింత సహేతుక, దృక్పథంతో, వ్యవహరించడంగానూ, మరింత మంచిగానూ, మరింత సమర్థవంతమైన పౌరునిగా విద్యుక్త ధర్మాలను నిర్వహించడంగానూ, మరింత శుభప్రదమైన, సమృద్ధమైన, దయాదాక్షిణ్యాలుగల, సుఖవంతమైన జీవితాన్ని జీవించడంగానూ, జీవితంలో సంప్రాప్తించే అవకాశాలను మరింత న్యాయబద్ధమైన, మరింత సామరస్యం నిండిన ఆనందంతో అనుభవించడంగానూ ఈ లౌకిక పరిపూర్ణతను కొంతమంది కొన్ని సమయాల్లో

అర్థం చేసుకొన్నారు. బుద్ధిని, సంకల్పాన్ని విచక్షణను నిర్మలం చేసుకొని ఉద్ధరించడం, స్వభావంలో శక్తిని, సామర్థ్యాన్ని ఇనుమడింపజేసుకొని క్రమబద్ధీకరించడం, ఒక ఉదారమైన నైతిక, ఒక సమృద్ధమైన సౌందర్యారాధాన ఒక సున్నితమైన భావోద్విగ్నత, మరింత ఆరోగ్యవంతమైన, చక్కగా నియంత్రించబడే ప్రాణిక, భౌతిక అస్తిత్వాన్ని కలిగి వుండడమనే ఆంతరిక స్వీయవిషయానికి సంబంధించిన ఆదర్శంగా మరి కొంతమంది భావించారు. ఒక్కొక్కపుడు మిగతావాటి నన్నింటినీ దాదాపు త్రోసి రాజంటూ ఒకే అంశానికి ప్రాధాన్యత నీయడం జరిగింది. మరికొన్ని సమయాల్లో, మరింత విశాలమూ, మరింత సమతుల్యత గలిగిన మనస్సుల్లో మొత్తం సామరస్యతే సంపూర్ణ పరిపూర్ణతగా భావించబడింది. విద్యలోనూ, సాంఘిక సంస్థలలోనూ మార్పును బాహ్య ఆలంబనగా ఉపయోగించుకొన్నారు. లేదా ఆంతర వ్యక్తిత్వపు పరిపూర్ణతను నిజమైన ఉపకరణంగావించుకున్నారు, లేదా బాహ్యజీవనం యొక్క పరిపూర్ణత, అంతర వ్యక్తిత్వపు పరిపూర్ణత అనబడు రెండు లక్ష్యాలు చక్కగా ఒకటైపోయాయి.

కాని లౌకిక లక్ష్యం, ప్రస్తుత జీవితం, అది అందించే అవకాశాలను తన కార్య క్షేత్రంగా చేసుకొంటుంది. మతం అందుకు విరుద్ధంగా మరణానంతరం మరొక జీవనానికి తనను తాను సిద్ధం చేసుకోవడాన్ని తన లక్ష్యంగా తన ముందు పెట్టుకొం టుంది. మతం యొక్క అత్యంత సామాన్య ఆదర్శం, ఒక విధమైన పవిత్రత కలి గిన మహాత్ముడు గావడం. దైవకృపచే అపరిపూర్ణ మరియు, పాపియైన మానవునిలో మతమార్పిడి ద్వారా, లేదా శాస్త్రం విధించిన ధర్మాచరణ ద్వారా గాని, మార్పు తీసుకురావడం దాని సాధనోపాయం. మతం తన లక్ష్యంలో ఒక సాంఘిక పరివర్తన కూడా చేర్చవచ్చు. కాని భక్తిభావం కల జీవనవిధానాన్ని అంటే సాధుజన సౌభ్రా తృత్వం, స్వర్గరాజ్యాన్ని భువిపై ప్రతిబింబించే భగవంతుని రాజ్యం అనే ఒక సామాన్య మతపరమైన ఆదర్శానికి సంబంధించిన మార్పు మాత్రమే అవుతుంది.

ఇతర అంశాలలో లాగానే ఈ విషయంలో గూడా మా సమన్వయ యోగలక్ష్యం మరింత సమగ్రమైనదై, సర్వతోముఖమైనదై వుండాలి. ఈ అంశాల నన్నింటినీ లేదా ఆత్మ-పరిపూర్ణత యొక్క విశాల ప్రేరణకు సంబంధించిన ఈ ధోరణు లన్నింటిని సమన్వయం చెయ్యాలి లేదా వాటిని ఏకం చేయాలి. దాన్ని విజయ వంతంగా చేయాలంటే, సాధారణ మతసిద్ధాంతం కన్న విశాలమైన లౌకిక సిద్ధాంతం కన్న ఉన్నతమైన సత్యాన్ని అది స్వంతం చేసుకొని తీరాలి. సమస్త జీవనమూ ఒక

రహస్యయోగం, తనలో దాగివున్న దివ్యసూత్రాన్ని ఆవిష్కరించుకొని సాకారం చేసుకొనేవైపు సాగే విశ్వప్రకృతి యొక్క ఒక అస్పష్ట వికసనం. తనలోనూ, ప్రపంచం లోనూ గల పరమాత్మశక్తికి తన ఉపకరణాలైన జ్ఞానం, సంకల్పం, కర్మ, జీవితాలను ఉన్మీలనం చేయడం ద్వారా మానవునిలోని దివ్యమూలం క్రమంగా అస్పష్టత నుండి స్పష్టపడుతూ, మరింతగా తనను తానెరుగుతూ, ప్రకాశవంతమౌతూ, మరింతగా తనను తాను మానవునిలో ఆవహింపజేసుకొంటుంది. మనఃప్రాణ దేహాలు, మన స్వభావము యొక్క సమస్త రూపాలు ఈ వికాసానికి ఆలంబనాలు. కాని వాటి కావలనున్న దేనికో ఉన్మీలనం కావడం ద్వారా మాత్రమే అవి తమ చరమ పరిపూర్ణతను కనుగొనగలవు. ఎందువల్లనంటే మనిషి వీటి మొత్తం మాత్రమే గాదు అనేది మొదటి కారణం. రెండవ కారణం, ఇవి కాక ఇంకా ఆతడే మై వున్నాడో, అదే అతని సంపూర్ణత యొక్క కీలకం. అతని అస్తిత్వం యొక్క ఉన్నత మరియు విశాల వాస్తవికతను అతనికి ఆవిష్కరింపజేసే వెలుగును తీసుకొచ్చేది అదే.

ఒక మహనీయ జ్ఞానం వల్లనే మనస్సు సాఫల్యమౌతుంది, మనస్సు దాని యొక్క అర్ధప్రకాశం మాత్రమే. ఒక మహనీయశక్తి సంకల్పంలో తన పరమార్థాన్ని కనుగొంటుంది జీవితం. వాటి యొక్క బాహ్యసంబంధమైనది ఇప్పటికీ అస్పష్టంగా పనిచేస్తున్నదే ఈ జీవితం. అస్తిత్వపు శక్తి యొక్క ఒక ఉపకరణంగా చివరకు ఉప యోగపడడమే దేహం యొక్క చరమ లక్ష్యం. అస్తిత్వపు ఆ శక్తికి ప్రస్తుత దేహం ఒక భౌతిక ఆధారం, పదార్థరూప ప్రారంభ బిందువు మాత్రమే. అవి అన్నీ తమంత తాము మొదటగా అభివృద్ధి చెంది తమ సాధారణ సంభావ్యతలను తెలుసుకోవాలి. మన సాధారణ జీవితం అంటే ఈ శక్యతలను వాస్తవం చేయ ప్రయత్నించడం, ఈ విధమైన సన్నద్ధతకు, ప్రయోగాత్మక స్వీయ శిక్షణ కుద్దేశించబడిన ఒక్క అవకాశం. అస్తిత్వం యొక్క మహనీయ సత్యపు సుసంపన్న శక్తికి సంబంధించిన ఈ అభివృద్ధి వల్ల దానిని మరింత అర్థవంతంగా ఉపయోగించడంతో వృద్ధిచెందిన సామర్థ్యం వల్ల అది కార్యనిర్వహణకు చక్కగా తయారుచేయబడిన కార్య క్షేత్రం అవుతుంది. అందువలన ఆ సత్యానికి జీవితం ఉన్ముఖం కానంతవరకు దానికి పరిపూర్ణ సాఫల్యత సిద్ధించదు.

బౌద్ధికమైన, సంకల్పపరమైన, నైతికపరమైన, భావోద్వేగపరమైన సౌందర్యో పాసనపరమైన, దేహపరమైన శిక్షణ మరియు అభివృద్ధి అంతా చాలా మంచిదే.

కాని, అవి పరమాత్మ శక్తి యొక్క సాన్నిధ్యానికి చేరి, ఆ శక్తికి ఉన్మీలనమై దాని ప్రత్యక్ష కార్యనిర్వహణకు అంగీకరించకపోయినట్లైతే, చివరికి ముక్తం చేసే, ప్రకాశవంతం చేసే ఏ విధమైన లక్ష్యం లేకుండా ఒక వృత్తంలో సదా పరిభ్రమిస్తూండే చలనాలుగా మాత్రమే తయారవుతాయి. మన యదార్థ పరిపూర్ణతకు అనివార్య నిబంధనయైన మొత్తం అస్తిత్వపు మార్పిడి జరిగేటట్లు ఈ ప్రత్యక్ష కార్యాచరణ చేస్తుంది. పరమాత్మ యొక్క సత్యంలోనికి, శక్తిలోనికి యెదగడం, సరాసరి పనిచేయడం ద్వారా, ఆ శక్తి తనను తాను వ్యక్తం చేసుకొనేవిధంగా, యుక్తమైన ప్రవాహమార్గం — దైవంలో మానవుని ఆవాసం, మానవజాతిలో పరమాత్మ యొక్క దివ్యజీవితం — కావడం అనేది ఆత్మ-పరిపూర్ణతకు సంబంధించిన పూర్ణయోగం యొక్క మూల సూత్రం, మొత్తం యోగలక్ష్యం అవుతుంది.

ఈ పరివర్తనా ప్రక్రియ యొక్క కృషిలో తప్పనిసరి ఆవశ్యకత వల్ల రెండు దశ లుండి తీరాలి. మొదటిది మనిషి స్వప్రయత్నం. అతడు తన అంతరాత్మ, మనస్సు, హృదయాల వల్ల ఈ దివ్యసంభావ్యతను తెలుసుకొన్నపుడు అదే జీవితపు యదార్థ లక్ష్యమని తనను తాను అందుకు సంసిద్ధం చేసుకొనడానికి, తనలోని నిమ్న కార్యకలాపానికి సంబంధించినదాని నంతా వదిలించుకొనడానికి, ఆధ్యాత్మిక సత్యానికి, దాని శక్తికి అతడు ఉన్మీలనమయ్యే దారి కడ్డుగా నిలిచేదానినంతా వదిలించుకొనడానికి ఆ వైపు తిరగాలి. ఈ స్వేచ్ఛ వల్ల అతని ఆధ్యాత్మిక సత్తాను వశం చేసుకొని, అతని సహజ చలనాల నన్నింటినీ ఆధ్యాత్మిక సత్తా తనను తాను వ్యక్తపరచుకొనే నిరాటంక మార్గాలుగా కాగల విధంగా తయారుగావడానికి అతడు ఆ వైపు తిరగాలి. ఈ విధమైన మలుపు ద్వారా, తన లక్ష్యాన్నెరిగినటువంటి యోగం, తనకు తెలిసి చేసే యోగం ప్రారంభమౌతుంది. ఒక నూతన జాగృతి చోటు చేసుకుంటుంది. జీవిత పరమావధి ఉన్నతదిశగా పరివర్తన చెందుతుంది. మనః ప్రాణ దేహాల సాధారణ కార్య క్షేత్ర వలయాన్ని దాటి ఆవలకు పయనించలేని ప్రస్తుత మామూలు జీవన ప్రయోజనాల కొరకు బౌద్ధిక, నైతిక, తదితర స్వీయశిక్షణ అయినట్లైతే మనం ఇంకా అజ్ఞాన, అప్రకాశ, విశ్వప్రకృతి యొక్క సన్నాహక యోగంలో మాత్రమే ఉన్నట్లవుతుంది. మనం ఇంకా సాధారణ మానవ పరిపూర్ణతను మాత్రమే సాధించ చూస్తున్నామన్న మాట. దైవం కోసం, దివ్యపరిపూర్ణత కోసం ఆధ్యాత్మిక ఆకాంక్ష, మన సమస్త అస్తిత్వంలో ఆయనతో ఐకమత్యం, మన సమస్త

స్వభావంలో ఒక ఆధ్యాత్మిక పరిపూర్ణత నెలకొనడం అనేవి ప్రభావవంతమైన పరివర్తనా చిహ్నం అవుతుంది; మన అస్తిత్వం, జీవనం యొక్క ఒక గొప్ప సమగ్ర మార్పునకు ముందుగా లభించే శక్తి అవుతుంది.

పురుష ప్రయత్నం వల్ల ప్రాథమిక పరివర్తన, ప్రప్రథమ మార్పు సాధించవచ్చు. మన మానసిక ప్రేరణలు, మన నడవడిక, చిత్తవృత్తి, సాధికారత, ప్రాణిక, భౌతిక జీవన కర్మోపశమనం లేదా పరివర్తన చెందిన కర్మను, హెచ్చుతగ్గులుగా ఆధ్యాత్మీకరించడంగా భావించవచ్చు. పరివర్తన చెందిన ఈ కర్తృత్వభావనను మనోమయజీవి దైవంతో ఏదో విధమైన సంపర్కం పెట్టుకొనేందుకు, ఒకటై వుండేందుకు మానవ మనస్తత్వంలో దివ్యస్వభావం కొంత పాక్షికంగానైనా ప్రతిబింబించడానికి ఆధారంగా చేసుకోవచ్చు. ఏ సహాయం లేకుండా, లేదా పరోక్షసాయాన్ని పొందుతూ చేసే కృషితో మనిషి పోగలిగింది అంతవరకే. ఎందుచేతనంటే అది మనస్సు యొక్క కృషి గనుక, మరియు మనస్సు తనను దాటి తాను పైకి శాశ్వతంగా పోలేదు గనుక. మహా అయితే అదొక ఆధ్యాత్మీకరించబడిన, ఆదర్శవంతమైన మనస్తత్వందాకా లేవగలుగుతుంది. ఆ సరిహద్దు దాటి ఆవలకు దూసుకుపోతే, అది తన మీద తన అదుపును కోల్పోతుంది, జీవితం మీద పట్టును కోల్పోతుంది. సమాధిస్థితిలో మునిగిపోయే స్థితి కన్నా లేదా నిష్క్రియతాస్థితి కన్నా చేరుకొంటుంది. ఒక మహనీయ శక్తి ప్రవేశించి జీవుని యొక్క సమస్త కర్మను తన అజమాయిషీలోకి తీసుకున్నప్పుడు మాత్రమే మరింత గొప్ప పరిపూర్ణత సాధ్యమౌతుంది. మనం ఆకాంక్షించే దైవం మన యోగేశ్వరుడై, అస్తిత్వం మొత్తం ఆధ్యాత్మికమైన ఆదర్శవంతమైన మార్పుకు లోనయ్యేంతవరకు ఈ మహనీయ దివ్యశక్తి హస్తాల్లోనికి సమస్త కర్మను నిరంతరం సమర్పించడం, పురుష ప్రయత్నానికి బదులుగా ఆ శక్తిని పూనుకొని పనిచేసేటట్లు చేయడం, ఈ యోగం యొక్క రెండో దశ అవుతుంది.

మన యోగం యొక్క ఈ ద్విలక్షణం దానిని లౌకిక పరిపూర్ణతకు సంబంధించిన ఆదర్శానికి మిన్నగా ఉద్ధరిస్తుంది. అదే సమయంలో, సమున్నతమూ, తీవ్రతరమూ అయినప్పటికీ అత్యంత సంకుచితమూ అయిన మతసిద్ధాంతాన్ని కూడా దాటిపోయేటట్లు చేస్తుంది. లౌకిక ఆదర్శం మనిషిని యెప్పుడూ కూడా ఒక మానసిక, ప్రాణిక, భౌతిక జీవిగానే పరిగణిస్తుంది. ఈ పరిమితులకు లోబడే మానవ పరిపూర్ణత అంటే మనస్సు జీవితం దేహాల పరిపూర్ణతే దాని లక్ష్యం. బుద్ధి, జ్ఞానముల పరిపూర్ణత,

సంకల్పం, శక్తి, నైతికత, నడవడిక, సౌందర్యపిపాస, సృజనాత్మకత భావోద్వేగ సమతుల్యతాస్థితి, భోగపరాయణత, ప్రాణిక, భౌతిక ఆరోగ్యస్థితి, కర్మనియంత్రణ, యుక్తాయుక్త వివేచనా సామర్థ్యతలను విస్తృతం చేసుకొని సంస్కరించుకోవడాన్నే అది లక్ష్యంగా చేసుకొంటుంది. అదొక విశాలమైన, నిండైన లక్ష్యం, అయినా అది చాలినంత విశాలమైనదీ, నిండైనదీ కాదు. ఎందుచేతనంటే ఆధ్యాత్మికత అంశమని మనస్సు అస్పష్టంగా గ్రహించి, కేవలం అదేదో ఉన్నతమైన, అప్పుడప్పుడూ లేదా దేని ఫలితంగానో కలిగే అనుభవంగానో తలచి, మనస్సుకు గల అసాధారణ పార్శ్వాలలో జరిగే కర్మఫలితంగా భావించి, లేదా అది తన ఉనికికి, మనుగడకు, మనస్సు మీద ఆధారపడేది అని భావించి దానిని అభివృద్ధిచెందకుండా లేదా తగినంతగా తృప్తిచెందనీయకుండా వదలివేస్తుంది. అది మన మనస్తత్వానికి సంబంధించిన ఉదాత్తమైన, విశాల పరగణాలను అభివృద్ధిచేయ కాంక్షించినపుడు అదొక ఉన్నత లక్ష్యంగా తయారవుతుంది. అయినాగాని అది చాలినంత ఉన్నతమైంది కాదు. ఎందుచేతనంటే అది మనస్సును దాటిపోయి, మన అత్యంత విశుద్ధ హేతుబుద్ధి, అత్యంత దేదీప్యమానమైన మన మానసిక అంతఃస్ఫురణ, అత్యంత లోతైన మన మానసిక అవగాహన, అనుభూతి, అత్యంత బలీయమైన మనోసంకల్పం, శక్తి లేదా ఆదర్శవంతమైన లక్ష్యం, ప్రయోజనం, అన్నీ కూడా వెలవెలబారిన ప్రసరణలయ్యే స్థాయిని ఆకాంక్షించదు. అదీ గాక, సామాన్య మానవజీవితపు ప్రాపంచిక పరిపూర్ణతకే దాని లక్ష్యం పరిమితమై వుంటుంది.

మనః ప్రాణ దేహాల్లో చిక్కుకొన్న ఒక దివ్య ఆధ్యాత్మికజీవిగా మనిషిని సమగ్ర పరిపూర్ణతా యోగం పరిగణిస్తుంది. అందుచేత, ఆతని దివ్యస్వభావాన్ని ముక్తం చేయడాన్ని, పరిపూర్ణం చేయడాన్ని లక్ష్యంగా పెట్టుకొంది. పరిపూర్ణంగా అభివృద్ధి చేయబడిన అతని ఆధ్యాత్మిక అస్తిత్వంలోని ఆంతరికజీవనం, ఆతని సహజసిద్ధమైన శాశ్వత జీవనగతి కావాలని ప్రయత్నిస్తుంది. మనః ప్రాణ దేహాల ఆధ్యాత్మీకం చేయబడిన కర్మను కేవలం ఆ జీవనగతి యొక్క బాహ్య అభివ్యక్తిగా చేయటానికి యత్నిస్తుంది. ఇదేదో అస్పష్టమైన, నిర్వచించనలవిగానిది లేదా పూర్తిగా గ్రాహ్యం కానిది, మానసికాన్ని ఊతంగా చేసుకొని, మానసిక పరిమితుల మీద ఆధారపడినది కాదు అనడానికి అది మనస్సు ఆవల నున్న అతిమానసిక జ్ఞానం, సంకల్పం, అతీంద్రియ సంవేదన, అంతఃస్ఫురణ, ప్రాణిక, భౌతిక కర్మ, మరియు ఆధ్యాత్మికజీవికి

సహజమైన కార్యం అనబడే అన్నింటిలో క్రియాశీలత చొప్పించటాన్ని కాంక్షించడమే కారణం. అది మానవజీవితాన్ని అంగీకరిస్తుంది. కాని భూ, భౌతిక జీవనం వెనుక గల విశాల అలౌకిక కర్మను కూడా అది లెక్కలోనికి తీసుకొంటుంది. మొత్తం జీవన మంతా తన దివ్యమూలాన్ని తెలుసుకొని, జ్ఞానం యొక్క సంకల్పం యొక్క, అనుభూతి యొక్క జ్ఞానేంద్రియం యొక్క, దేహం యొక్క ప్రతి కర్మలోనూ దివ్యమైన ఆద్య ప్రేరణను మొత్తం తెలుసుకొనగలిగేటట్లు, ఎవరి నుండి ఈ పాక్షిక, మరియు నిమ్నస్థితులన్నియు బయల్వెడలుతున్నాయో ఆ దివ్యపురుషునితో తనను తాను ఏకం చేసుకొంటుంది. లౌకిక లక్ష్యంలో ఏది తప్పక ఉండి తీరవలెనో అటువంటి దాన్ని దేన్నీ అతి తిరస్కరించదు. దానిని విస్తృతం చేస్తుంది. దాని నుండి ప్రస్తుతం దాచిపెట్టబడిన మహనీయమైన యదార్థ అర్థాన్ని కనుగొని, పరిమితమైన భూసంబంధ, మర్త్య సంబంధం నుండి, అనంత రూపం లోనికి దివ్య, అమృత విలువల లోనికి మార్చి అందులో నివసిస్తుంది.

పూర్ణయోగం మతపరమైన ఆదర్శంతో పలుచోట్ల అనుసంధానమౌతుంది. అనేక చోట్ల కలుసుకుంటుంది. అయినప్పటికీ, మహనీయమైన విశాల భావనలో దాన్ని దాటిపోతుంది. మతపరమైన ఆదర్శం ఈ భువి కావలనున్నదాన్ని మాత్రమే గాక, దానికి చాలా దూరాన ఉన్న స్వర్గం లేదా స్వర్గాలన్నింటినీ కూడా దాటి ఆవ లగా ఒక రకమైన నిర్వాణాన్ని కూడా చూస్తుంది. మానవజీవితం నుండి ఆవలగా నున్నదాని వైపు మరలడానికేది కాలక్రమేణా సాయపడ్తుందో, దానికి సంబంధించిన అంతర్గత, బాహ్యమార్పులకు దాని ఆదర్శమైన పరిపూర్ణత పరిమితం చేయబడు తుంది. పరిపూర్ణత అంటే అదొక మతసంబంధమై నైతికపరివర్తన, సక్రియాత్మకమూ, బావోద్వేగభరితమూ అయిన అస్తిత్వం ఆసాంతం పరిశుద్ధం గావడం అని మతం యొక్క ఉద్దేశం. ప్రాణిక ప్రేరణలను పూర్తిగా సన్యాసధోరణితో నిషేధించడం, తిరస్కరించడం దాని యొక్క అత్యుత్తమ స్థితికి పూర్తిగా చేరుకొనడంగా కూడా భావిస్తుంది. ఏదేమైనప్పటికీ పవిత్రమైన మరియు ధర్మబద్ధమైన నడవడికగల జీవితం ఫలితంగానూ లేదా, జీవితానికి లభించే బహుమతిగాను, పొందగలగాలని దాని మహోన్నత లక్ష్యం. మానవజీవితలక్ష్యాల దిశగా గాక, మరో విషయం వైపు వాటిని మరల్చి, కాలక్రమేణా భువికి సంబంధించిన సౌందర్యారాధన, సంకల్పం, జ్ఞానాల తిరస్కారాన్ని సాధించేంతవరకు, జ్ఞానం, సంకల్పం, సౌందర్యారాధానల మార్పును,

అది సమ్మతిస్తుంది. అది పురుష ప్రయత్నం మీదా లేదా దైవప్రభావం మీదా కర్మలు, జ్ఞానం మీదా లేదా దైవకృప మీదా, దేనిపై అది పట్టుబట్టినా, లౌకిక సంబంధమైన అభివృద్ధిలాంటి దానికోసం గాక, ఎక్కువగా మార్పుకోసమే. కాని చివరకు, లక్ష్యం మన మానసిక, భౌతిక స్వభావమార్పు గాక, స్వచ్ఛమైన ఆధ్యాత్మిక స్వభావాన్ని, అస్తిత్వాన్ని ధరించడం. అది ఇచట భువిపై సాధ్యం కాదు గనుక తత్ సంసిద్ధి కొరకది మరో ప్రపంచం లోనికి బదిలీ కావాలనీ, లేదా, సమస్త విశ్వసంబంధ ఉనికి నుండి తన స్థానాన్ని బదయాలించడం వైపు చూస్తుంది.

కాని, ఆధ్యాత్మిక అస్తిత్వం సర్వాంతర్యామి అనే అవగాహనమీద పూర్ణయోగం తనను తాను ప్రతిష్ఠించుకొంటుంది. దీనికి పూర్ణత్వం — ఇతర లోకాలకు పోవడం ద్వారానో లేదా విశ్వగతంగా తనను తాను లుప్తం చేసుకొనడం ద్వారానో గాక, ఇప్పుడు మనం ఎలా కన్పిస్తున్నామో దానిని సర్వాంతర్యామియైన సత్యం యొక్క చేతనలోనికి పెంపొందించుకొనడం ద్వారా సమకూడుతుంది. మన అస్తిత్వపు లోతులో మన మెప్పుడూ సారతః అదే గనుక, దానిని పొందుతాం. మతపరమైన భక్తి, ధర్మనిష్టల స్థానంలో దైవంతో సంపూర్ణంగా ఏకమయ్యే ఆధ్యాత్మిక అన్వేషణను నిలుపుతుంది. అది ఒక దైవప్రభావం ద్వారా, దైవాన్ని పొందడం ద్వారా మార్పు వైపుకు పురుషప్రయత్నంగా సాగుతుంది. కాని ఈ దైవకృప — మనం దానికా పేరు పెట్టుకొంటే — ఊర్ధ్వం నుంచి వచ్చే ఒక మార్మిక ప్రవాహం లేదా స్పర్శ కాదు. కాని అది ఒక దైవసన్నిధి యొక్క సర్వవ్యాపకమైన చర్య. అంతరాత్మలో ప్రవేశిస్తూ, దానిని వశం చేసుకొంటున్న మన అస్తిత్వం యొక్క పరమాత్మ మరియు గురువు యొక్క మనలోనే ఉన్న శక్తి అని మనం తెలుసుకొంటాం. అంతేగాక, అది మనకు చాలా సన్నిహితమైనదనీ, అది మన మర్త్యస్వభావంపై వత్తిడి కలుగ జేస్తున్నదనీ అనుభూతి చెందడం మాత్రమే గాక దాని ధర్మంలో నివసిస్తాం, ఆ ధర్మాన్ని తెలుసుకొంటాం, మన సమస్త ఆధ్యాత్మిక స్వభావం యొక్క మొత్తం శక్తిగా చేసుకొంటాం. మన నైతిక అస్తిత్వం, దైవస్వభావం యొక్క సత్యం న్యాయంగా మన మేధను దివ్యజ్ఞానప్రకాశంగా, మన భావోద్వేగాన్ని దివ్యప్రేమ ఐక్యతగా మన క్రియాశీలమైన మరియు సంకల్పశక్తికి సంబంధించిన అస్తిత్వం దివ్యశక్తి యొక్క కార్యసరళిగా, సౌందర్యోపాసనా లక్షణాన్ని దివ్యసౌందర్యాన్ని సమగ్రంగా స్వీకరించి సృజనాత్మక భోగానుభవంగా; చివరకు ప్రాణిక, భౌతిక అస్తిత్వం

యొక్క దివ్యపరివర్తనాన్ని గూడా విడువకుండా, సమగ్రంగా మార్పుచెందే చర్యగా పరిణమిస్తుంది. గత జన్మను ఒక అచేతన లేదా అర్థచేతనతో ఈ మార్పు వైపుకు అభివృద్ధి చెందుతున్న సన్నాహకంగా పరిగణిస్తుంది. యోగాన్ని ఈ మార్పును వాస్తవం చేసుకొనే బుద్ధిపూర్వకమై సచేతనా ప్రయత్నంగా పరిగణిస్తుంది. ఈ మార్పు వల్ల, రూపం మారుతున్నపుడు గూడా సమస్త మానవ మనుగడ అన్ని పార్శ్వాలతో, అంశాలతో సహా సఫలం అవుతుంది.

పరలోకాల లోని ఆముష్మిక సత్యాన్ని, జీవితాన్ని సమ్మతిస్తూనే, ఐహిక జీవితాన్ని కూడా సృష్టి యొక్క కొనసాగింపుగానూ, పృథ్విపై వ్యక్తిగత, సామూహిక జీవనం, దానిలోని పరమార్థాన్ని సూచించే ఒక శైలిగానూ సమ్మతిస్తుంది.

జగదాతీత దైవానికి ఉన్మీలనం గావడం, తనను తాను దైవంతో ఐక్యత పొందడం, తప్పనిసరి నియమం. ఇచట, స్వీయ లేక ఆత్మ-పరిపూర్ణతా యోగం జ్ఞాన, కర్మ, భక్తి యోగాలతో ఏకీభవిస్తుంది. ఎందుకనంటే పరమాత్మతోను, దివ్యచైతన్యం సచ్చిదానందంతోను సంయోగం లేకపోతే, సమస్త వస్తువులందు, జీవులందుగల దానియొక్క విశ్వజనీన పరమాత్మతో ఏకత్వం సిద్ధించకపోతే, మానవస్వభావాన్ని దివ్యస్వభావంగా పరివర్తన చేయడంగాని, లేదా, దానిని సృష్టి యొక్క దివ్యజ్ఞాన, సంకల్ప, ఆనందాల ఉపకరణంగా చేయడంగాని సాధ్యపడదు. దైవస్వభావంలో తనను తాను నిమజ్జనం చేసుకొనకుండా తద్భిన్నంగా వ్యక్తిగా, పూర్తిగా విడివడి దైవస్వభావాన్ని పశం చేసుకోవడం సాధ్యం కాదు. మనస్సులో, ప్రాణికంలో, దేహంలో ప్రత్యేకమై జీవించడం ద్వారా మానవజీవితం కొనసాగింతనంత కాలం ఈ ఐక్యత అంతరాంతరిక ఆధ్యాత్మిక ఐకమత్యంగా చెప్పబడదు. పూర్తి పరిపూర్ణత అంటే దైవాన్ని ఓ ఆధ్యాత్మిక ఐక్యత ద్వారా, విశ్వగతమైన దివ్యమనస్సు, దివ్యజీవనం, దివ్య ఆకారం ఏవైతే విశ్వమానవునికి మారుపేర్లో వాటి ద్వారా వశం చేసుకోవడమే అవుతుంది. పైగా మనిషిలో వాస్తవం అయిన దైవం యొక్క స్వీయ వ్యక్తీకరణగా మానవజీవితం యింకా అంగీకరించబడింది గనుక మన జీవితంలో దైవం యొక్క స్వభావం పూర్తిగా పనిచేయాలి, కర్మ జరగాలి. ఇది అతిమానసిక పరివర్తన యొక్క అవసరాన్ని కలుగజేస్తుంది. అతిమానసిక మార్పు ఉపరితల స్వభావపు అపరిపూర్ణ కర్మస్థానంలో, ఆధ్యాత్మిక సత్తా యొక్క స్వభావసిద్ధ కర్మను ప్రవేశపెట్టి, ఆ ఆధ్యాత్మిక సత్తా యొక్క అంగాలే అయిన మానసిక, ప్రాణిక భౌతికాలను ఆధ్యాత్మిక ఆదర్శ

తత్వంతో ఆధ్యాత్మీకరిస్తుంది, రూపాంతరం చెందిస్తుంది. సర్వోన్నత దైవంతో సంయోగం, విశ్వజనీన పరమాత్మతో ఏకత్వం, విశ్వాతీత మూలం నుండి, ఈ విశ్వజనీనత ద్వారా అతిమానసిక జీవనకర్మ అనబడే ఈ మూడు ప్రాథమిక అంశాలూ ఏకమై వ్యక్తిని అంతరాత్మ ప్రవాహమార్గంగా, సహజ ఉపకరణంగా చేసి, మానవజీవి సమగ్ర దివ్యపరిపూర్ణత యొక్క అంతః సత్యంగా రూపొందుతుంది.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు

అనువాదం: కె. వి. రావు

శ్రీఅరవిందుల 'యోగసమన్వయం' లోని ఆణిముత్యాలు

పూర్ణయోగంలో విధిగా ఉండవలసిన విశ్వాసం:

పూర్ణయోగం అవశ్యక విధిగా ఆశించే ఒక రకమైన విశ్వాసాన్ని మనం ఈ విధంగా చెప్పుకోవచ్చును; మనలోనూ, విశ్వంలోనూ దైవం ఉనికి మీద, శక్తి మీద విశ్వాసం; ఈ విశ్వంలో జరిగేదంతా ఒకే ఒక దివ్యశక్తి క్రియాకలాపమేననీ, యోగంలో వేసే అడుగులు, వాటికుండే పెనుగులాటలు, కష్టాలు, వైఫల్యాలతో పాటు వాటి విజయాలు, సంతృప్తిచెందడాలు, గెలుపులు, అన్నీ ఆమె కార్యసరళిలో లాభం చేకూర్చేవీ, అనివార్యమైనవీ అనే విశ్వాసం; ఏకత్వాన్నీ, స్వేచ్ఛనూ, గెలుపునూ, పరిపూర్ణతనూ అందుకోగలమనే దృఢమైన బుద్ధితో, నిశ్చితాత్మతతో ఆ దైవంపై ఆధారపడి మనలోని ఆయన మహాశక్తికి పూర్తి ఆత్మసమర్పణను కలిగి ఉండటం.

*

మనం ఈశ్వరుని సన్నిధి అనుభూతిని పొంది, మన మనుగడ, చైతన్యం, ఆలోచనలు, ఇచ్ఛ, క్రియాకలాపాలన్నింటిని ఆయన హస్తగతం గావించి, అవి అన్నీ ఆయన ఆమోదంతోనే కొనసాగుతాయి అనే అనుభూతిని పొందుతూ, మనలోని ప్రతి భాగమూ, మన ప్రకృతితో సహా అన్ని విషయములందూ సర్వవ్యాపకమూ, అన్నింటి వశవర్తి అయిన ఆ పరమాత్మశక్తి అనుమతితోనే కొనసాగుతాయి అనే శ్రద్ధాభావము ఏర్పడినప్పుడు, అటువంటి అస్తిత్వము యొక్క శ్రద్ధ, పరమోచ్ఛస్థితికి చెందినదిగా

ఉంటుంది. అత్యుత్తమ పరిపూర్ణత నొందిన ఆ శ్రద్ధ దైవబలం పొందటానికి సదవకాశమై అది గట్టి పునాది అవటానికి తోడ్పడుతుంది. అది పూర్తి అయినప్పుడు తేజోమయమైన అతిమానసికశక్తి పురోభివృద్ధికి, అభివ్య క్తానికి, క్రియాకలాపాలకి అది ఆధారమౌతుంది.

(CWSA Vol. 23, 24 pp. 771, 781-782)

దివ్యశక్తి

దివ్యశక్తి యొక్క ప్రకృతి ఎలాంటిది అనగా దైవము యొక్క కాలానికి కట్టుబడని అనంతమైన శక్తి. అది విశ్వశక్తిగా కాలగమనంలో అభివ్యక్తమౌతూ విశ్వంలో సరాసరిగా అన్ని గమనాలనూ సృష్టిస్తూ, సంఘటితం చేస్తూ, పోషిస్తూ, దిశానిర్దేశం చేస్తూ ఉంటుంది. ఈ విశ్వశక్తి మొదట మనకు నిమ్నస్థాయిలో మానసిక, ప్రాణిక, భౌతిక విశ్వశక్తిగా ప్రత్యక్షంగా కనపడుతుంది. మన మానసిక, ప్రాణిక, భౌతికచర్యలన్నింటిని అది నిర్వర్తిస్తున్నది. పరిమితం చేసే అహంకారదృష్టి ఒత్తిడి నుంచి తప్పించుకోవడానికీ, అహంకారం పూర్తిగా తన పరిపాలన కొనసాగించే నిమ్నస్థాయిలలో సైతం మనం సార్వజనీనత పొందటానికీ మన సాధనలో మనం ఈ సత్యాన్ని తప్పనిసరిగా విస్పష్టంగా గ్రహించాలి. కర్మలకు మనమే కారకులం కాదనీ, మన లోనూ, అందరిలోనూ ఆ మహాశక్తియే పనిచేస్తున్నదనీ, నేను కాని, ఇతరులు కానీ కర్మలను చేయటం లేదనీ, ఒక మహాప్రకృతి దీనినంతా నడిపిస్తున్నదనీ చెప్పే కర్మయోగసూత్రం, ఇక్కడ కూడా ప్రధానసూత్రంగా ఆచరింపబడుతున్నది.

(p.762 762)

విశ్వశక్తికి మనం ఉన్మీలనమవటం:

మన క్రియాశీల అస్తిత్వంలో మన అహం భావన, మన వ్యక్తిత్వం, ప్రత్యేకపరచే మన వ్యక్తిత్వ ఇచ్ఛాశక్తుల స్థానంలో సార్వజనీనమైన దివ్య ఇచ్ఛాశక్తులను ప్రతిష్ఠించునట్లుగా ఇది పనిచేస్తుంది. అది మన చర్యలను విశ్వవ్యాపకమైన కార్యసరళితో సామరస్యపరచి, తాను సరాసరి పురుషోత్తముని ఇచ్ఛగా, సర్వమును మార్గదర్శనం చేసే ఆయన శక్తిగా తనను తాను బహిర్గంత చేసుకుంటుంది. మనం మనలోని అధమస్థాయికి చెంది కర్మ నాచరించే పరిమిత, అజ్ఞానభూయిష్ట, అపరిపూర్ణ వ్యక్తిత్వ ఇచ్ఛాశక్తుల స్థానంలో దివ్యశక్తి క్రియాశీలతను ఉంచాలి. దివ్యశక్తికి మనలను మనం

ఉన్మీలన చేసుకోవడం ఎల్లప్పుడూ సాధ్యమే. ఎందువల్లనంటే అది మన చుట్టూ ఆవరించి ఉన్నది, ఎల్లప్పుడూ మన లోనికి ప్రవహిస్తునే ఉన్నది, అదే ఆధారమై, మన అంతరంగ బాహ్యాక్రియలను కావలసిన విధంగా సమకూరుస్తూ, నెరవేరుస్తున్నది. వాస్తవంలో ప్రత్యేకంగా చెప్పుకోవటానికి మనకంటూ వేరే శక్తి అనేదేమీ లేదు, కానీ మనకున్నది కేవలం ఒక వ్యక్తిగత రూపం దాల్చిన మహాశక్తి అంశ మాత్రమే అది. కాకపోతే ఆ విశ్వమహాశక్తి మనలో ఉంది, మనలో కేంద్రీకృతమై ఉన్నది, ప్రతి వ్యక్తిలో దాని మొత్తం శక్తి విశ్వంలో ఏ విధంగా ఉన్నదో ఆ విధంగానే ఉన్నది. దానిని కొన్ని పద్ధతులు, విధానాలతో, దాని మహత్తర అనంతశక్తిని, సంపన్నతను జాగృతపరచి, అధికతర కార్యసరళికి దానికి విమోచనం కల్పించవచ్చును.

(pp. 754-55)

ప్రతిదీ అనంతునిచే వ్యవస్థీకరింపబడింది:

సమస్తమూ ఆ అనంతశక్తి తనదైన అస్తిత్వం నుంచి, తనదైన చైతన్యం నుంచి అభివ్యక్తమైనవే. సమస్తమూ ఆ చైతన్యం స్వయంగా దర్శించగలిగి, స్వయంగా నిర్ణయించగలిగి, స్వయం సాఫల్యతను సాధించగలిగే శక్తి వలన అభివ్యక్తమైనవే.

అనంతుడు తన జ్ఞానశక్తిచేత తాను విశ్వంలో ఏ ధర్మం ప్రకారం అభివ్యక్తం కావాలో ఆ విధంగా, అది మన ఇంద్రియాలకు వ్యక్తమయ్యే భౌతికవిశ్వమే కాకండా, వాటి వెనుక ఏమి ఉన్నా, అవి ఏ లోకాల ఉనికికి సంబంధించినవైనా, అన్నింటిని తాను వ్యవస్థీకరించుతాడని చెప్పవచ్చును.

ప్రతిదీ దానిచేతనే వ్యవస్థీకరింపబడింది, కానీ అది ఎటువంటి అచేతనా నిర్బంధం చేతనూ, ఏ మనోవైచిత్ర్యాలు లేక కల్పనల చేతనూ కాక, తన అనంత ఆధ్యాత్మిక స్వేచ్ఛలోని అస్తిత్వపు స్వసత్యంతోనూ, తన అనంత అంతర్నిహిత సంభావ్యతాశక్తి కలిగిన వనరులతోను మరియు ఆ వనరుల నుంచి స్వయంసృష్టి కారకమగు తన ఇచ్ఛతోను వ్యవస్థీకరించబడింది. ఈ సత్యమనే ధర్మమే సృష్టించబడిన వాటన్నింటిని వాటి యొక్క సహజ ప్రకృతితో తప్పనిసరిగా ప్రవర్తించుటకు, పరిణమించుటకు అవసరమైనది.

*

మనిషిలో అంతర్లీనమై వున్న ఒక దివ్యశక్తి అతనిని స్వయం ప్రభుతను సాధించడానికి,

ఆత్మజ్ఞానప్రాప్తికి దారితీసే స్వపరిణామ ప్రక్రియకు ఒక శ్రామికుడిగా పనిచేయుటకు, బద్ధుడిని చేస్తుంది.

(pp. 785-86, 829)

మనిషి యొక్క నిజధర్మం:

మనిషి యొక్క నిజధర్మం, అతని అస్తిత్వ నియమం ఏమిటనగా అతను తన ఉనికిని గురించిన ఎరుక పెంచుకొనుటకు ప్రయత్నించుట; అస్పష్టతకు, అర్థరహిత అక్కరకు లోబడిన ఆత్మసాక్షాత్కారం బదులు ఒక ఉజ్వలమైన, చైతన్యవంతమైన, తనను తాను స్వయంగా అభివ్యక్తీకరించుకోగల ఒక నిండైన, అర్థవంతమైన ఆత్మసాక్షాత్కారం ఆకాంక్షించుట. చివరకు దానికి పరాకాష్టగా తనను తానుగా తన మహోత్కృష్టమైన నిజాత్మను తెలుసుకుని, చరించటంగాని లేక దానినే దాని సహజమైన, సమగ్రమైన ఇచ్ఛాజ్ఞానాలతో తనలో పని చేసేటట్లుగాగాని చేయాలి. (ఆత్మశక్తిని వ్యక్తం చేయగల పనిముట్టు స్వరూపమే అతని సహజసిద్ధమైన అస్తిత్వపు ఉనికి.)

(pp. 795-96)

అతిమానస దివ్యజ్ఞానం:

మానసికమైన ఆలోచనలకు కేంద్రస్థానం మనిషిలోని అహం, ప్రత్యేక వ్యక్తిగా ఆలోచించే మనిషియొక్క మూర్తి. అతిమానస మానవుడు దానికి వ్యతిరిక్తంగా ఎక్కువగా విశ్వమనస్సుతో ఆలోచిస్తాడు లేదా దానిని మించి పైకి పోగలడు కూడ...

మానసిక మానవుడు ఆలోచించేది, చేసేది అంతా అతని మానసిక పరిధి సంకుచితత్వం లేక విశాలత మీద, దాని అనుభవం మీద నిర్ధారించబడుతుంది. అతిమానసిక మానవుడి క్షేత్రం భూమినీ, దాని వెనుకగా ఉన్న లోకాలన్నింటినీ వ్యాపించి ఉంటుంది.

...మానసిక మానవుడు ఆలోచించేదీ, చూసేదీ అంతా వర్తమాన జీవనస్థితిగతుల స్థాయికి చెందినదిగా వుంటుంది. దాని ఆకాంక్ష, ఊర్ధ్వముఖంగా ఉన్నా అతని దృష్టి అన్ని వైపులా అవరోధాలతో అడ్డగించబడుతుంది... అతిమానసజీవి పైనుంచి విశాలక్షేత్రాలలో చూస్తాడు, అత్యున్నత స్థాయిలో అనంతసీమల నుంచి చూస్తాడు.

అతని దృష్టి వర్తమానానికి మాత్రమే పరిమితమై ఉండదు. కానీ కాలగమనంలో ముందుకు చూడగలదు లేదా కాలానికి అతీతంగా ఆత్మ యొక్క అవిభాజ్యతత్వాన్ని దర్శించగలదు.

*

అది మనస్సును అధిగమించగలిగి, ఉదాసీన నిశ్శబ్దంలో సద్దుమణిగి అంతరించి పోయినప్పుడే సంపూర్ణ ఆవిష్కరణ జరిగి సర్వోత్కృష్ట, సమగ్ర అతిమానస దివ్యజ్ఞానం క్రియాశీలమవగలదు.

(pp. 837-38, 861)

అన్ని యోగాలకు పునాది

సర్వశక్తివంతమైన మహాతపస్సిద్ధి, నిర్దిష్టమైన మహాభావ సాఫల్యత యోగమంతటికీ అసలైన పునాది. వాటికి ప్రతిగా మనిషిలో వీటిని మనం ఇచ్ఛ, విశ్వాసం అంటాము. ఇచ్ఛ చివరకు స్వయం సామర్థ్యాన్ని సంతరించుకుంటుంది. ఎందువల్లనంటే అది జ్ఞానానికి సంబంధించి ఉండటమే. విశ్వాసమనగా సృష్టిలో ఇంకా అనుభవసిద్ధిని పొందని యదార్థ మహాభావం, లేదా అధోచైతన్యంలో ప్రతిబింబించే పరమ సత్యం. ఇటువంటి ఈ స్వయంరూఢి అయిన మహాభావమునే గీత 'యోయచ్ఛ్రద్ధస్స ఏవసః' అని వెల్లడించింది, అనగా మనిషి ఎటువంటి విశ్వాసమును కలిగి ఉంటాడో దాని ననుసరించి లేక అతనిలోని నిశ్చితమైన మహాభావము ననుసరించి అతడు ఆ విధంగా అవుతాడు అని భావం.

(p. 44)

ఇది అతిముఖ్యమైన మహత్వపూర్ణ చర్య:

నూతన ఆధ్యాత్మికభావ శక్తి స్వీకరణను అనుమతించడం, అస్తిత్వంలో ఊర్ధ్వదిశగా భ్రమణం, ఇచ్ఛతో, హృదయపూర్వక కాంక్షతో ఒక ఉజ్వలమైన వెలుగును అందుకోవడం, ఒక కొత్త దారిలోకి మళ్ళడం లేక ఒక విప్లవాత్మకమైన మార్పును హఠాత్తుగా స్వాధీనం చేసుకోవటం. చాలా ప్రాముఖ్యమైన, మహత్వ పూర్ణమైన చర్య. ఒక విత్తనం రాబోయే సమస్తాన్నీ కలిగి ఉన్నట్లుగా, ఈ మహత్వపూర్ణ చర్య యోగం ఇచ్చే ఫలితాలన్నింటినీ కలిగి ఉంటుంది. కేవలం భావంతోగాని లేక

మేధోపరంగా గాని ఏదో ఆవల ఉచ్ఛతరమైనదాని కోసం గావించే అన్వేషణ, అది ఎంత మానసిక ఉత్సుకతతో బలంగా గ్రహించినదైనప్పటికీ, దానినే అవసరమైనదానిగా హృదయం పట్టుకొనకపోయినా, నిర్వర్తించవలసిన ముఖ్యచర్యగా ఇచ్ఛ సమ్మతించకపోయినా, అది వ్యర్థమే. ఎందువల్లనంటే ఆత్మ-సత్యాన్ని కేవలం ఆలోచనతోటే సరిపెట్టకుండా దానిలో జీవించాలి; అలా జీవించటానికి అస్తిత్వంలో సమస్తమును విధిగా ఏకోన్ముఖం చేయవలసి ఉంటుంది. యోగంలో ఏకాగ్రతా దృష్టితో ఏకోన్ముఖమై చేయబడి పొందే ఆ మహత్తరమైన మార్పు భిన్నమైన సంకల్పంతోను లేక పరిమిత శక్తితోను లేక సంశయాత్మక మనస్సుతోను సిద్ధించదు. ఎవరైతే దైవాన్ని దర్శించే ప్రయత్నం చేస్తారో వారు దైవానికే, కేవలం దైవానికి మాత్రమే తమను తాము అర్పణ చేసుకోవాలి.

(pp. 69-70)

నూతన దృష్టి కేంద్రాన్ని సృష్టించుకోవాలి:

గతంలోను, వర్తమానకాలంలోను చోటుచేసుకున్న పరిణామా లేవైతే సామాన్య భౌతికదేహము, మనస్సు కలిగిన మనిషిని రూపొందించాయో, ఆ పరిణామా లన్నింటినీ పటాపంచలు చేసి తుడిచిపెట్టివేయడాన్ని మన యోగంలో మేము ప్రతిపాదిస్తున్నాము. అంతే కాక దివ్యమానవ జాతినీ లేదా అతిమానవ ప్రకృతినీ మనలో సంఘటితంచేసే నూతనదృష్టి కేంద్రాన్నీ, నూతన విశ్వక్రియాకలాపాల సృష్టిని ప్రతిపాదిస్తున్నాము.

తన పురోబివృద్ధికి, సంతృప్తికి, అవసరాలకు ప్రాధాన్యమిస్తూ పురాతన బాహ్య విషయాల నియమావళుల మీదనే కేంద్రీకృతమైన మనస్సులోని ప్రధానమైన విశ్వాసాన్ని, దృష్టిని కరిగించి రద్దుచేయడం దాని ప్రథమ కర్తవ్యం. ఈ విధంగా ఉపరితలం మీదనే దృష్టి పెట్టి పనిచేసే దాని స్థానంలో లోతైన విశ్వాసం, దృష్టితో కేవలం దైవాన్ని మాత్రమే చూస్తూ, కేవలం దైవాన్వేషణలోనే తరించేదానిని ప్రతిష్ఠించడం తప్పనిసరి. తదుపరి కర్తవ్యం మనలోని నిమ్న అస్తిత్వాన్ని ఈ నూతన విశ్వాసానికీ, మహత్తర దార్శనికానికీ భక్తి పురస్కారాలతో గౌరవించేటట్లు చేయడం. మన ప్రకృతి సమస్తం సమగ్రంగా సమర్పణను అవశ్యం చేసి తీరాలి; సంస్కరించబడని మానసిక బుద్ధికి మదర్థతక కంటె తక్కువగా తోచే భౌతిక ప్రపంచం, భౌతిక వస్తువుల ప్రతి అంశాన్నీ, ప్రతి గమనాన్నీ తనకు తాను దానికే అవశ్యం నివేదన చేయాలి. మన

మొత్తం అస్తిత్వం ఆత్మ, మనస్సు, బుద్ధి, హృదయం, ఇచ్ఛ, జీవనం, శరీరం అంతా తన శక్తియుక్తు లన్నింటితో పూర్తిగా దైవానికి ఉపయుక్తమైన వాహకంగా ఉండేటట్లుగా తయారవటానికి సమర్పించుకోవాలి. ఇది అంత తేలికైన విషయం కాదు. ఎందువల్లనంటే ఈ ప్రపంచంలో ప్రతిదీ స్థిరమైన అలవాటునే అనుసరిస్తుంది. దానికి అదే న్యాయంగా తోస్తుంది, విప్లవాత్మకమైన మార్పును ప్రతిఘటిస్తుంది. పూర్ణయోగంలో ప్రయత్నపూర్వకంగా చేయబూనే విప్లవం కంటె విప్లవాత్మకమైన మార్పు మరొకటి లేదు. ప్రతిదానిని నిరంతరం మనలోని ప్రధాన కేంద్రబిందువైన విశ్వాసానికి, ఇచ్ఛకు, దృష్టి వైపుకు మళ్ళించాలి. ప్రతి ఆలోచనకు, ప్రేరణకు ఉపనిషత్తు ఉటంకంచిన 'అదే దివ్యమైన బ్రహ్మము, కానీ మనుషులు ఇక్కడ ఆరాధించేది కాదు' అనే దానిని గుర్తుచేయాలి. ఇతః పూర్వం తన అస్తిత్వం నిల బడడానికై ప్రాతినిధ్యం వహించే వాటన్నింటిని పూర్తిగా పరిత్యజించడానికి ప్రాణికంలోని ప్రతి పోగు సమ్మతించేటట్లుగా ఒప్పించాలి.

(p. 72)

శాశ్వతునికి ఆరాధానాపూర్వక ఆత్మ నివేదన:

మన అస్తిత్వంలోని ప్రతి రెప్పపాటు కాలమూ, ప్రతి కదలికా నిరంతరం శాశ్వతునికి ఆరాధనాపూర్వక ఆత్మనివేదనగా నిర్మించబడాలి. మన చర్యలన్నీ మహోత్కృష్టమూ, గొప్పగా అసాధారణమూ, ఉదాత్తమూ అయినవే కాకుండా అల్పాతి అల్పమైనవి, సర్వసాధారణమైనవి, తక్కువ ప్రాముఖ్యత కలిగినవాటిని సైతం సమర్పణాపూర్వక చర్యలుగా నిర్వర్తించాలి. మన ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వ ప్రకృతి అంతరంగ, బాహ్యగమనాలలోని అవిభాజ్య చైతన్యంలో మనకు ఆవల మన అహం కంటె ఉత్కృష్టమైనటువంటి ఆ ఏదో ఒక మహత్వానికి అవశ్యం అర్పించి జీవించాలి. మన మిచ్చే బహుమతి ఎటువంటిదైనా లేక మనం దానిని ఎవరికి ఇచ్చినా దానిని మనం అస్తిత్వాలన్నింటితో ఉండే ఒకే ఒక దివ్య అస్తిత్వానికే సమర్పిస్తున్నామనే చైతన్యాన్ని అవశ్యం కలిగి ఉండాలి. మన సర్వసాధారణమైన లేక అత్యంత స్థూలమైన భౌతిక కర్మలన్నీ ఈదివ్యత్వ లక్షణాలను అవశ్యం సంతరించుకోవాలి; మనం భుజిస్తున్నప్పుడు మనలో ఉపవిష్టుడైన దైవానికి మన ఆహారాన్ని ఒసంగుతున్నామనే ఎరుకను కలిగి ఉండాలి; అది దేవాలయంలో చేసే పవిత్రమైన నివేదనలాగా ఉండాలి,

భౌతిక అవసరాలను తీర్చే భావన లేక జిహ్వాచాపల్యాలను సంతృప్తిపరచుకోవడం అనే భావన తప్పక దూరమైపోవాలి.... మన ఉచ్ఛ్వాసనిశ్వాసలను, మన గుండె సవ్వడులను సైతం విశ్వయజ్ఞము యొక్క జీవలయలు అనే ఎరుక మనలో కలగాలి.

*

త్యాగపూర్వకమైన ఈ యోగాభ్యాసం మనలను అహం బుద్ధికి అంతరంగంలో దన్నుగా నిలిచే వాటన్నింటినీ మన మనస్సు, ఇచ్ఛ, కర్మలలో నుంచి పక్కకు విసిరివేసి, వాటి బీజాన్ని, వాటి ఉనికిని, వాటి ప్రభావాన్ని మన ప్రకృతిలో నుంచి తొలగించివేసి, వాటన్నింటిని వదలి దూరంగా పోవటానికి ఒత్తిడి చేస్తుంది. ప్రతిదీ దైవం కోసమే తప్పక అనువర్తించాలి, ప్రతిదీ దైవం వైపుకే దృష్టి సారించబడాలి. ఏదీ మన కోసం మన ప్రత్యేకమైన అస్తిత్వ ఉనికి కోసం ప్రయత్నించబడకూడదు. దేనినీ ఇతరుల కోసం చేయకూడదు — వారు ఇరుగుపొరుగువారైనా, స్నేహితులైనా, కుటుంబీకులైనా, స్వదేశం గురించైనా, లేక మానవజాతి గురించైనా లేక సృష్టిలోని ఇతర ప్రాణులైనా సరే. ఎందువల్లనంటే వారు కేవలం మన వ్యక్తిత్వజీవితంతో, ఆలోచనలతో, భావావేశ సంబంధాలతో ముడిపడి ఉంటారు లేదా వారి సంక్షేమంలో ప్రత్యేకాదరాభిమానాలకు అహం ఆసక్తి కనపరచే కారణాన కావచ్చు. ఈ విధంగా కర్మ లన్నింటిని చేస్తూ, జీవితాన్ని చూడటం మూలంగా ప్రతి నిత్యం, జీవితం కేవలం ఈ బృహత్తరవిశ్వంలో అతని హద్దులులేని దేవాలయంలో క్రియాశీలమైన ఆరాధనగా దైవసేవగా అయిపోతుంది.

(pp. 111, 113)

ప్రేమ, ఏకత్వమనే మహోత్కృష్ట ఆధ్యాత్మిక సత్యానికి ఆరోహణం:

...చైత్య అస్తిత్వపు అత్యంత స్వాభావికమైన లక్షణం దైవం వైపు పవిత్ర ప్రేమ, సంతోషం, ఏకత్వాలతో అది చేసే ఒత్తిడి. అది ఎక్కువగా తపించేది పరమోత్కృష్ట దివ్యప్రేమ కోసం. దైవప్రేమయే దానికి ప్రేరకం. దాని లక్ష్యం ప్రకాశవంతమైన గుహలో నుంచి వెలుగులు చిమ్ముతూ ఆవిర్భవిస్తున్న మహాసత్యమనే నక్షత్రం లేదా మనలో ఇంకా స్పష్టం కాని ఊయలలోని నవజాత అయిన పరదైవం. దీర్ఘకాలం కొనసాగే దాని పెరుగుదలలోని మొదటి అంకంలో, దాని అపరిణితస్థితిలో అది ఐహికమైన ప్రేమ, ప్రీతి, వాత్సల్యం, ఆదరణ, దయార్ద్రత, పరపతి, జాలి,

ఉపకారబుద్ధి అనే వాటి మీదనూ, సౌందర్యం, శాంతస్వభావం, సున్నితత్వం, ప్రకాశం, బలం, ధైర్యం అనేవాటి మీదనూ, ఇంకనూ మానవప్రకృతిలో ముత్యమై మొద్దుబారిన సర్వసాధారణ విషయములను సంస్కరించి, శుద్ధిచేయటానికి తనకు సహాయం చేయగలిగిన తదితరములైన వాటన్నింటి మీదనూ ఆధారపడి ఉంటుంది; కాని ఈ మానవ గమనాలన్నీ ఒక ఉచ్ఛదశలో ఎంతగా కలగాపులగంగా కలిసిపోయి ఉంటాయో, వాటి అధోదశలో అవి ఏ విధంగా అధమస్థితికి దిగజారిపడిపోతాయో, అహం బుద్ధినే ఎంతగా ప్రస్ఫుటం చేస్తాయో, తనను తాను మోసం చేసుకునే మానసికభావాలతో కూడిన కాపట్యము కలిగి ఉంటాయో, ఏ విధంగా ఆత్మగమనాన్ని అనుకరించి తనలోని నిమ్న అస్తిత్వం లాభపడుతుందో దానికి తెలుసు. ఒక్కసారిగా బయటపడుతూ, అది పాతబంధనాలను, అసమంజసమైన భావోద్రేక కార్యకలాపాలన్నింటినీ తెంపివేసి ముక్కలు చేయడానికి వాటి స్థానంలో మహోత్కృష్ట ఆధ్యాత్మిక సత్యప్రేమ, ఏకత్వాలను ప్రతిష్టించడానికీ సిద్ధంగానూ, ఎప్పుడెప్పుడా అనే ఆతురతతోనూ ఉంటుంది. అయినప్పటికీ అది ఇంకా మానవరూపాలనూ, గమనాలనూ అంగీకరించి అనుగమించవచ్చును, కానీ అవన్నీ కేవలం ఆ దైవం వైపుకు తిప్పబడాలనే నిబంధనతో మాత్రమే. అది తనకు ఉపయోగపడే బంధనాలనే అంగీకరిస్తుంది. గురువుకు హృదయపూర్వక, మనఃపూర్వక, భక్తిపూర్వక పూజ్యభావం, దైవాపేక్షకుల సంయోగము. ఈ అజ్ఞానభూయిష్టమైన మానవలోకం మీద, జంతులోకం మీద, ఆ లోకపువాసులు మీద ఆధ్యాత్మికతాపరమైన దయ, సర్వత్రా దైవం వ్యాప్తిచెంది వున్నాడనే జ్ఞానంతో సమకూరే సుఖసంతోషాలు, సంతృప్తులు అందించే ఆనందాన్ని మాత్రమే ఒప్పుకుంటుంది.

(pp. 155-56)

కష్టాన్ని తగ్గించే రెండు నిబంధనలు:

కేవలం రెండు నిబంధనలు మాత్రమే కష్టాన్ని తగ్గించి, ప్రమాదాన్ని నివారించగలవు. అహం నుంచీ, ప్రాణికమైన కోరికల నుంచీ, కేవల మనస్సుతోనే గాక, దాని మితిమీరిన విశ్వాసంతో తర్కించుటలోని అయోగ్యత నుంచీ ఈ అజ్ఞానభూయిష్ట కార్యనిర్వాహకులకు తోడ్పడేవాటన్నింటినీ అవశ్యం తిరస్కరించాలి. అంతరాత్మ చెప్పేదానిని, గురువు మార్గదర్శకత్వాన్ని, జగత్ ప్రభువు ఆజ్ఞను

దివ్యమాత పనిచేసే విధానాన్ని వినడం, అనుగమించడం అవశ్యం నేర్చుకోవాలి. శారీరక కోరికలకూ, ఇంద్రియసుఖాల బలహీనతకూ, అజ్ఞానకలవరంతో అల్లకల్లోలమైపోయే ప్రాణికపు ఆరాటాలకూ, ఉద్రేకాలకూ, ఒక మహోత్కృష్ట జ్ఞానంతో అణచివేయబడని, ప్రకాశవంతంగాని వ్యక్తిగతమనస్సు యొక్క ఆదేశాలకూ ఎవరైతే అంటిపెట్టుకుని ఉంటారో వారు నిజమైన అంతర్గత ధర్మాన్ని తెలుసుకోలేరు. దివ్యత్వ పరిపూర్ణతామార్గంలో అడ్డంకులను పోగుచేసుకుంటారు. ఎవరైతే ఆ అస్పష్ట ఉపకరణాలను కనిపెట్టి, పరిత్యజించగలిగి, అంతరంగంలోను, బాహ్యంలోను వివేచన చేసి, అసలైన ఆ మార్గదర్శకమూర్తిని అనుగమించగలుగుతారో వారు ఆధ్యాత్మిక ధర్మాన్ని తెలుసుకున్నవారై, యోగలక్ష్యాన్ని అందుకోగలరు.

(p. 187)

అనువాదం: డా. త్రిపురారిభట్ల ప్రసన్నకృష్ణ

దివ్యస్వభావంతో సారూప్యస్థితికి, ప్రాథమిక ఏకతాస్థితికి మానవుని స్వభావాన్ని మార్చడంతో పాటు భగవంతుని ప్రతిరూపాన్ని మనిషిలో వేగంగా రూపుదిద్ది, అతనిలో దాని ఆదర్శాలను నింపడమే సారతః దివ్య ఆత్మ-పరిపూర్ణతా యోగం.